

Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030, bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.
2. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del anta samt även ge samtliga bolagsstyrelser inom koncernen i uppdrag att anta Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 enligt bilaga 2 till utlåtandet.
3. Program för ett jämställt Stockholm 2018–2022 (dnr 434-21/2017) upphör därmed att gälla.

Föredragande borgarråd Åsa Lindhagen

Sammanfattning av ärendet

Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 syftar till att stärka stadens arbete med jämställdhet och riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser.

Handlingsplanen sträcker sig till år 2030. Det övergripande målet med handlingsplanen är: Staden säkerställer att stockholmare har lika rättigheter och möjligheter oavsett kön.

Handlingsplanen är en av sex handlingsplaner som tillhör Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet).

Handlingsplanens tre fokusområden; kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande, utgör grundläggande förutsättningar för att stadens verksamheter ska kunna bidra till jämställda levnadsvillkor för kvinnor, män och ickebinära och motverka diskriminering på grund av kön.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret och remitterats till arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, förskolenämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldre- och äldreomsorgsnämnden, överförmyndarnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta

stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030, Akademikerförbundet SSR Stockholms stad, DIK, Fredrika Bremer Förbundet, Jämställdhetsmyndigheten, Kommunal Stockholm, Kvinnocenter Tensta-Hjulsta, Länsstyrelsen Stockholm, MÄN, Saco Stockholm, Sveriges kvinnoorganisationer, Sveriges Lärare Stockholm, Sveriges Skolledare Stockholm, Vision Stockholms stad och Vårdförbundet Stockholms stad.

DIK, Fredrika Bremer Förbundet, Jämställdhetsmyndigheten, Kommunal Stockholm, Kvinnocenter Tensta-Hjulsta, MÄN, Saco Stockholm, Sveriges Lärare Stockholm, Sveriges Skolledare Stockholm och Vårdförbundet Stockholm stad har inte inkommit med svar.

Arbetsmarknadsnämnden är positiv till framtagandet av handlingsplanen och bedömer att den kan bidra till att stärka arbetet med jämställdhet. Nämnden lyfter en del förslag på justeringar i handlingsplanen.

Exploateringsnämnden bedömer förslaget som positivt. Nämnden lyfter samtidigt behovet av stöd för tillämpning av intersektionella analyser samt vissa förtydliganden kring ansvarsdelning och uppföljning mellan de ansvariga nämnder som arbetar med stadsutveckling och offentliga miljöer.

Fastighetsnämnden anser att handlingsplanen är ett användbart verktyg för att förstärka och systematiskt arbeta vidare med jämställdhet i staden. Nämnden anser att stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret bör läggas till som ansvariga för att öka tryggheten för flickor och kvinnor i det offentliga rummet.

Förskolenämnden är positiv till Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 och menar att dess struktur bidrar till tydlighet och möjlighet att nå målet om stockholmarnas lika rättigheter och möjligheter oavsett kön.

Idrottsnämnden ser positivt på förslaget till en handlingsplan för ett stärkt jämställdhetsarbete inom staden. Då flera av stadens verksamheter har barn som huvudmålgrupp anser nämnden att flickor och pojkar bör nämnas mer konsekvent i planen.

Kulturnämnden ställer sig bakom handlingsplanens fokusområden och mål. De förflyttningar som identifieras i handlingsplanen är relevanta och ligger i linje med nämndens uppdrag och ambitioner.

Kyrkogårdsnämnden ställer sig positiv till handlingsplanen och delar kommunstyrelsens uppfattning om att det är angeläget att staden antar en handlingsplan för att stärka och utveckla arbetet för jämställdhet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att förslaget till handlingsplan för arbete för ett jämställt Stockholm är väl genomarbetat. De tre fokusområdena som identifierats medför en tydlig vägledning och riktning med stadens arbete för jämlika levnadsvillkor för alla stockholmare.

Servicenämnden ser positivt på handlingsplanen då den samlar och tydliggör stadens jämställdhetsarbete. Nämnden anser att planen skulle vinna på ett ännu tydligare fokus på stöd i genomförandefrågor, inklusive utbildningsinsatser och samordning på stadsövergripande nivå för att stärka implementeringen.

Socialnämnden ställer sig överlag positiv till den föreslagna handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030, men anser att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor skulle behöva lyftas tydligare och ser skäl till att belysa situationen för personer med funktionsnedsättning mer konsekvent i planen.

Stadsbyggnadsnämnden anser att handlingsplanen ger ett bra övergripande stöd för att stärka och utveckla stadens bolag och nämnder i arbetet för ett jämställt Stockholm.

Trafiknämnden gör bedömningen att det är angeläget att staden antar en handlingsplan för att stärka och utveckla arbetet för ett jämställt Stockholm.

Utbildningsnämnden ser positivt på ambitionen att ta steg framåt i arbetet för ett jämställt Stockholm och är positiv till att det intersektionella perspektivet är tydligt i planen samt att ickebinära personer och personer med transexfarenhet är synliggjorda. Nämnden föreslår några ändringar i planen för att göra den tydligare.

Äldrenämnden ser positivt på att stadens arbete för ett jämställt Stockholm förtydligas i en handlingsplan samt att äldreperspektivet kan stärkas i handlingsplanen.

Överförmyndarnämnden tillstyrker handlingsplanen och lyfter att det är viktigt att säkerställa att resurser ges till de små förvaltningarna i staden för jämställdhetsanalyser, för att de ska kunna utbilda medarbetare och sedan ajourhålla kunskapen.

Bromma stadsdelsnämnd anser att handlingsplanen är ett viktigt steg i stadens jämställdhetsarbete, men att tydligare målgruppsprioritering och utvecklad uppföljning kan stärka genomslaget ytterligare.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd välkomnar handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030. Stadsdelsnämnden anser att handlingsplanen har ett tydligt syfte, mål och ansvarsfördelning samtidigt som nämnden anser att vissa delar kan utvecklas.

Farsta stadsdelsnämnd ställer sig bakom ambitionerna i handlingsplanen och välkomnar att programmet för mänskliga rättigheter nu konkretiseras i en handlingsplan som bygger vidare på stadens jämställdhetsarbete.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd välkomnar att staden samlar sitt arbete för ett jämställt Stockholm i ett enhetligt program och att handlingsplanen därtill pekar ut en tydlig riktning i de utvecklingsområden som ska stärka arbetet.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd ser positivt på att staden samlar och tydliggör jämställdhetsarbetet i en gemensam handlingsplan med långsiktig inriktning. Nämnden tror dock att en tydligare målgruppsprioritering och en mer utvecklad uppföljning skulle kunna ge ett större genomslag.

Järva stadsdelsnämnd ställer sig överlag positiv till handlingsplanen och lämnar förslag på tillägg som enligt nämnden kan tydliggöra stadens prioriteringar för jämställdhetsarbetet ytterligare.

Kungsholmens stadsdelsnämnd är överlag positiv till den föreslagna handlingsplanen och bedömer att den är ett viktigt styrdokument för stadens arbete med jämställdhet. Samtidigt saknas tydliga prioriteringar och riktade insatser för utsatta grupper, och arbetet med maskulinitetsnormer behöver utvecklas.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd anser att ambitionen med handlingsplanen, att konkretisera stadens arbete för att bli en jämställd stad är både god och efterfrågad. Nämnden anser dock att handlingsplanen endast till viss del uppfyller ambitionen och lämnar ett antal synpunkter, både på övergripande nivå och vad gäller specifika mål.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd ser positivt på att en handlingsplan för jämställdhet har tagits fram och instämmer i stadsledningskontorets bedömning om att handlingsplanen är ett angeläget styrdokument för att stärka och utveckla stadens jämställdhetsarbete.

Skärholmens stadsdelsnämnd anser att föreslagen handlingsplan ger förutsättningar att stärka och utveckla stadens jämställdhetsarbete. Nämnden ser positivt på att arbetet ska fokusera på jämställdhetsintegrering samt att genomförande och uppföljning ska ske i ordinarie processer.

Södermalms stadsdelsnämnd ser positivt på att en handlingsplan tagits fram och bedömer att den utgör ett viktigt styrdokument för att stärka, utveckla och samla stadens arbete med att bidra till ökad jämställdhet.

Stockholms Stadshus AB tillstyrker den föreslagna handlingsplanen. Ett antal dotterbolag lyfter vikten av centralt stöd för att handlingsplanen ska få genomslag.

Kommunstyrelsen råd för Agenda 2030 välkomnar att Stockholms stad har tagit fram ett program för mänskliga rättigheter där en handlingsplan för jämställdhet är en viktig del. Rådet ser fram emot att följa genomförandet av planen och bidra med expertis i det fortsatta arbetet.

Akademikerförbundet SSR Stockholms stad ser positivt på att staden tar fram en handlingsplan för att tydligare arbeta med jämställdhetsfrågor, men önskar att den även kommer att användas för att förstärka arbetet med jämställdhet inom personalfrågorna.

Länsstyrelsen Stockholm lyfter att en av styrkorna med handlingsplanen är att den utgår från de utmaningar som Stockholms stad särskilt noterat. Länsstyrelsen anser att det på flera ställen i planen kan vara värt att nämna vikten av ett intersektionellt perspektiv i analyserna samt chefers betydelse för jämställdhetsarbetet.

Sveriges kvinnoorganisationer ser att handlingsplanen behöver ha en tydligare och mer enhetlig definition av jämställdhet, mer genomgående behöver beakta ett majoritets- respektive minoritetsperspektiv samt att planen behöver tydliggöra metoderna för intersektionella analyser och könsuppdelad statistik.

Vision Stockholm stad ställer sig positiv till kommunens handlingsplan.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Ojämligheten mellan könen är fortfarande stor i Sverige. Kvinnor är strukturellt underordnade män i samhället när det gäller makt och inflytande, inkomst, karriär, obetalt hem- och omsorgsarbete, våldsutsatthet och hälsa.

I snitt har kvinnor nästan dubbelt så många sjukpenningdagar som män enligt en rapport från Försäkringskassan. Löneskillnaden mellan kvinnor och män var 10,2 procent år 2024 och livslönen för en kvinnlig akademiker var i genomsnitt 15 procent lägre i jämförelse med manliga akademiker år 2022, vilket ger en skillnad på hela 3,9 mnkr kronor över en livstid.

Samtidigt mördas i genomsnitt 14 personer per år av en partner eller tidigare partner, där de allra flesta är kvinnor som dödas av en man. I den senaste nationella kartläggningen av brott i nära relationer svarade 15,2 procent av kvinnorna att de blivit utsatta för någon typ av våld i nära relation. Mäns våld mot kvinnor och

hedersrelaterat våld och förtryck är ett av våra största samhällsproblem och att bekämpa våldet är en avgörande del i arbetet för jämställdhet.

De strukturella skillnaderna mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, kan aldrig accepteras. Samhället måste arbeta aktivt och målinriktat för att eliminera orättvisor mellan könen och skapa ett jämställt samhälle fullt ut.

I arbetet för jämställdhet har Stockholms stad en mycket viktig roll. Genom denna handlingsplan pekar vi ut riktningen för och konkretiserar stadens arbete för jämställdhet. Handlingsplanen riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser och sträcker sig till år 2030. Den är en av sex handlingsplaner som tillhör stadens program för de mänskliga rättigheterna.

Med denna handlingsplan stärker vi arbetet för jämställdhet i Stockholms stad och lägger en stark grund för stadens samlade arbete till år 2030.

Bilagor

1. Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030, remissversion med spårade ändringar, dnr KS 2025/1616-38.1
2. Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030, slutlig version, dnr KS 2025/1616-38.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner och Dennis Wedin (båda M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Att delvis godkänna förslag till beslut.

Att därutöver anför

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av Socialnämnden handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning. Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser.

Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem. För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig.

Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

1. Att i första hand besluta att kommunstyrelsen återremitterar ärendet
2. Att i andra hand föreslå att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet
3. Att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer.

Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument.

Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av.

En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner.

Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 3 juni 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Jonas Nilsson och Johan Nilsson (alla M) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Isabel Smedberg-Palmqvist (L) och Jonas Naddebo (C) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att avslå förslag till handlingsplan,
2. Att därutöver anföra följande

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 riskerar att bli ideologi framför faktisk politik. I stället för att utgå från individens frihet, ansvar och möjligheter, så tar man avstamp i teorin om ett "könsmaktssystem" – där mannen per definition är norm och kvinnan offer. Det är inte en seriös problemformulering – det är en ideologisk dröm förklädd till kommunal styrning.

Handlingsplanen genomsyras av tankar om normkritik, intersektionella analyser och krav på att varje beslut, från förskola till arbetsmarknadsinsatser, ska anpassas efter politisk ideologi. Resultatet blir inte bättre välfärd utan mer byråkrati. Det innebär tjänstepersoner som ska producera en aldrig sinande ström av ideologiskt färgade pappersprodukter, samtidigt som stockholmarna väntar på bättre skolresultat, tryggare miljöer och en socialtjänst som faktiskt fungerar.

Mest talande är kanske synen på människors egna livsval. Vi kristdemokrater vänder oss emot att staden ska motverka normer som "befäster könssegregeringen" och uppmuntra studie- och yrkesval som "utmanar stereotyper". Detta mot bakgrund av att det riskerar att klampa rätt in i människors fria livsval. Vi kristdemokrater vill istället stärka alla barns och stockholmarnas möjligheter att leva fria och trygga liv så som de själva önskar. Det är de dåliga normerna och värderingarna som ska bekämpas – inte normer och värderingar i sig.

För när kvinnor och flickor beskriver verklig otrygghet i kollektivtrafiken och i det offentliga rummet, så svarar vänstern med dialoger och kunskapshöjande insatser. Stockholmarna behöver inte fler genusseminarier. De behöver bättre belysning, fler ordningsvakter, renare miljöer och en politik som sätter trygghet före marxistiska teorier. Samtidigt väljer vänsterstyret, trots alla fina ord, att tillmötesgå hederskultur och normer när det kommer till att könssegregerad simtider för män och kvinnor i stadens badhus.

Kristdemokraterna vill se en handlingsplan för jämställdhet som på ett tydligare sätt identifierar de hindren som faktiskt begränsar män och kvinnor i vardagen från att leva fria och självständiga liv.

För att nämna några konkreta exempel hade vi velat se tydligare mål och arbetssätt kopplat till bland annat arbetet med att motverka kriminaliteten, otryggheten och för att stärka stödet till brottsoffer. Det hade också kunnat handla mer om skolans ansvar i att motverka psykisk ohälsa och ätstörningar, som drabbar många unga flickor. Det hade kunnat lyfta fram arbetsmarknadsnämndens och socialnämndens arbete med att minska kvinnors sjukskrivningar och underlätta för nyblivna mammor.

Förslaget till handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 är rikt på ideologiska termer –men desto fattigare på praktiska arbetssätt kopplade till konkreta utmaningar.

Ärendet

Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 syftar till att stärka stadens arbete med jämställdhet och riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser.

Handlingsplanen sträcker sig till år 2030. Det övergripande målet med handlingsplanen är: Staden säkerställer att stockholmare har lika rättigheter och möjligheter oavsett kön.

Handlingsplanen är en av sex handlingsplaner som tillhör Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna.

Handlingsplanens tre fokusområden; kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande, utgör grundläggande förutsättningar för att stadens verksamheter ska kunna bidra till jämställda levnadsvillkor för kvinnor, män och ickebinära och motverka diskriminering på grund av kön.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 januari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunfullmäktiges budget för 2026 betonas att stadens verksamheter ska bidra till ökad jämställdhet. Det framgår även att arbetet med jämställdhetsintegrering och jämställdhetsanalyser ska utvecklas. Denna inriktning stämmer väl överens med föreslagen handlingsplan.

Jämställdhetsarbetet har betydelse för många av verksamhetsområdesmålen i budget och är nära kopplat till verksamhetsområdesmål 3.7 *Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt* och till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheternas mål om att *Stockholms stad är en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism*. Jämställdhetsarbetet är även en del av stadens demokratiarbete och arbete med att uppnå FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030 med fokus på principen *Lämna ingen utanför*. Arbetet har en särskilt stark koppling till Mål 5, *Jämställdhet*, i Agenda 2030.

I Sverige och i Stockholms stad finns en lång tradition av att arbeta för jämställdhet. Trots det återstår strukturella skillnader mellan kvinnor och män när det gäller makt och inflytande, utbildning, yrke, position, inkomster, lön och karriär, obetalt hem- och omsorgsarbete, våldsutsatthet och hälsa. Jämställdhet handlar om att flickor och pojkar, kvinnor och män, har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Alla definierar sig dock inte som antingen kvinna eller man och alla identifierar sig inte med sitt juridiska kön. Stockholms stads jämställdhetsarbete ska synliggöra alla oavsett kön, inklusive kvinnor, män och ickebinära, och oavsett transerfarenhet.

Det styrdokument, Program för ett jämställt Stockholm 2018–2022, som antogs av kommunfullmäktige 2017 har bidragit till att staden har stärkt jämställdhetsarbetet, men stadsledningskontoret bedömer att föreliggande handlingsplan med tydligare prioriteringar och mål bör bidra till ett ökat fokus och synliga resultat.

Handlingsplanens tre fokusområden; kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande, utgör grundläggande förutsättningar för att stadens verksamheter ska kunna bidra till jämställda levnadsvillkor för kvinnor, män och ickebinära och motverka diskriminering på grund av kön.

Kunskapshöjande insatser är grundläggande för att stadens medarbetare ska kunna bemöta alla stockholmare, oavsett kön, likvärdigt och förstå hur den egna verksamheten kan bidra till ökad jämställdhet. Staden ska även bidra till en fördjupad kännedom om jämställdhet via stadens information till stockholmare.

Jämställdhetsintegrering ska fortsatt vara den huvudsakliga strategin för stadens jämställdhetsarbete. Jämställdhetsintegrering innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska införlivas i allt beslutsfattande, på alla nivåer och i alla steg av processen, från planering till genomförande och uppföljning av verksamheten, samt utföras av de personer som deltar i beslutsfattandet. Jämställdhetsanalyser och könsuppdelad statistik är centrala verktyg i arbetet med jämställdhetsintegrering.

I ett rättighetsbaserat arbetssätt är delaktighet är bärande princip. Stockholmare ska, oavsett kön, ha delaktighet och inflytande i frågor som berör dem. Staden ska även ha långsiktiga samarbeten med civilsamhällesorganisationer som arbetar med jämställdhetsfrågor.

Stadsledningskontoret kommer att fortsätta följa upp alla nämnder och bolagsstyrelsernas arbete för barnets rättigheter och inflytande inom ramen för ordinarie uppföljningsprocess. Utöver detta ska stadsledningskontoret vartannat år göra en bedömning av stadens arbete med mänskliga rättigheter som sammanställs i en rapport till kommunfullmäktige. I arbetet ingår att följa upp Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030.

Sammantaget gör stadsledningskontoret bedömningen att det är angeläget att staden antar en handlingsplan för att stärka och utveckla arbetet för ett jämställt Stockholm.

Remissammanställning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret och remitterats till arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, förskolenämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldre- och äldreomsorgsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra

innerstadens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030, Akademikerförbundet SSR Stockholms stad, DIK, Fredrika Bremer Förbundet, Jämställdhetsmyndigheten, Kommunal Stockholm, Kvinnocenter Tensta-Hjulsta, Länsstyrelsen Stockholm, MÄN, Saco Stockholm, Sveriges kvinnoorganisationer, Sveriges Lärare Stockholm, Sveriges Skolledare Stockholm, Vision Stockholms stad och Vårdförbundet Stockholms stad.

DIK, Fredrika Bremer Förbundet, Jämställdhetsmyndigheten, Kommunal Stockholm, Kvinnocenter Tensta-Hjulsta, MÄN, Saco Stockholm, Sveriges Lärare Stockholm, Sveriges Skolledare Stockholm och Vårdförbundet Stockholm har inte inkommit med svar.

Innehållsförteckning

Arbetsmarknadsnämnden	14
Exploateringsnämnden.....	15
Fastighetsnämnden	16
Förskolenämnden.....	17
Idrottsnämnden	17
Kulturnämnden	18
Kyrkogårdsnämnden	20
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	20
Servicenämnden	21
Socialnämnden.....	22
Stadsbyggnadsnämnden.....	24
Trafiknämnden	25
Utbildningsnämnden.....	26
Äldrenämnden	28
Överförmyndarnämnden	29
Bromma stadsdelsnämnd.....	30
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.....	30
Farsta stadsdelsnämnd	32
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd.....	33
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd	33
Järva stadsdelsnämnd	34
Kungsholmens stadsdelsnämnd	36

Norra innerstadens stadsdelsnämnd	37
Skarpnäcks stadsdelsnämnd	39
Skärholmens stadsdelsnämnd	41
Södermalms stadsdelsnämnd	42
Stockholm Stadshus AB	43
Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030	43
Akademikerförbundet SSR Stockholms stad	45
Länsstyrelsen Stockholm	45
Sveriges kvinnoorganisationer	48
Vision Stockholm stad	50
Reservationer m.m.	51

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 april 2026 följande.

Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen

Reservation av Per Rosencrantz (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Christina Tufvesson (L), se Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 10 april 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen är positiv till framtagandet av en handlingsplan för ett jämställt Stockholm. Handlingsplanen utgör ett viktigt dokument för att intensifiera arbetet för jämställdhet. Förvaltningen anser att det är bra att nämnder och bolag själva får ta fram adekvata aktiviteter inom ramen för sina verksamhetsområden. Arbetsmarknadsförvaltningen instämmer gällande de områden arbetsmarknadsnämnden omnämns som särskilt ansvariga.

Förvaltningen konstaterar att den höga ambitionsnivån i arbetet med att ta fram flera handlingsplaner inom området mänskliga rättigheter är välgrundad. Samtidigt bör det uppmärksammas att ett stort antal parallella planer kan försvåra överblicken över mål och aktiviteter inom området samt leda till en mer komplex struktur och tungrodd hantering.

I MR-programmet presenteras både en modell för uppföljning samt ett arbetssätt (rättighetsbaserat arbetssätt). Förvaltningen anser att arbetssättet bör beskrivas även i

handlingsplan för ett jämställt Stockholm liksom det presenteras i handlingsplan mot rasism.

Disposition, rubriksättning och läsbarhet

Dispositionen skulle kunna göras mer lättillgänglig och konkret genom att samla alla mål och förslag på aktiviteter i ett eget avsnitt. Ett annat förslag är att påminna läsaren om definitionen av vad som menas med effektmål och resultatmål. Det skulle hjälpa läsaren att förstå vad det är man ska göra och vad handlingsplanen strävar efter.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande.

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Gabriel Kroon (SD), se Reservationer m.m.

Reservation av Peter Öberg (L), se Reservationer m.m.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret bedömer förslaget till handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 som positivt.

Exploateringskontoret arbetar redan idag systematiskt med jämställdhetsfrågor i stadsutvecklingsprocessen. Kontoret har en intern rutin för jämställdhetsanalys som används i samband med markanvisningar och investeringsbeslut. Rutinen innebär att tilltänkta markanvisningsområden och projektförslag analyseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv, med stöd i konsuppdelad statistik för aktuell stadsdel, för att identifiera behov och prioritera relevanta åtgärder i projekten. Denna analys följs sedan upp i det fortsatta planarbetet och projektgenomförandet.

Handlingsplanen lyfter även intersektionell analys som ett viktigt verktyg för att synliggöra hur kön samspelar med andra faktorer som påverkar människors livsvillkor. Att kön samverkar med andra maktstrukturer har uppmärksammats i det tidigare Program för jämställt Stockholm 2018–2022, men handlingsplanen tydliggör i högre grad behovet av att använda intersektionell analys som ett praktiskt verktyg. Kontoret bedömer att detta kan bidra till mer nyanserade analyser och därmed stärka beslutsunderlagen i kontorets verksamhet. Samtidigt innebär detta ett utvecklat arbetssätt jämfört med tidigare program. För att underlätta tillämpningen i stadens verksamheter och bolag kan det därför vara värdefullt att detta perspektiv beaktas i de utbildningsinsatser och kunskapshöjande aktiviteter som planeras inom ramen för handlingsplanens genomförande.

Exploateringsnämnden har även en central roll i stadens arbete med bostadsförsörjning genom att initiera bostadsprojekt och bidra till projektens inriktning utifrån lokala behov. I stadens budget framgår att en mångfald av boende- och upplåtelseformer med rimliga boendekostnader ska planeras i hela staden. Exploateringsnämnden har även indikatorer kopplade till markanvisningar i syfte att bidra till minskade boendekostnader. Tillgången till bostäder till rimliga kostnader har en tydlig social och i vissa avseenden även könsdimension. Samtidigt saknas i dagsläget en tydlig definition inom staden av vad som avses med prisrimliga bostäder, vilket kontoret bedömer kan försvåra arbetet med att följa upp målsättningar inom området.

Kontoret noterar även att exploateringsnämnden anges som särskilt ansvarig för mål om attraktiva och trygga offentliga miljöer, men inte i de delar som rör kunskap om vad som skapar trygghet för kvinnor och flickor i offentliga miljöer. Mot bakgrund av exploateringsnämndens roll i att initiera och genomföra stadsutvecklingsprojekt kan det övervägas om även exploateringsnämnden bör omfattas av detta ansvar eller om ansvarsfördelningen mellan nämnderna bör förtydligas.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 april 2026 följande.

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Henrik Virro m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Hansi Karppinen (L), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Lovisa Hedin (KD), se Reservationer m.m.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret anser att handlingsplanen är ett användbart verktyg för att förstärka och systematiskt arbeta vidare med jämställdhet i staden.

Handlingsplanen lyfter fram att kompetensen vad gäller jämställdhetsanalyser behöver utvecklas inom staden. Kontoret behöver utveckla sin kompetens inom området och samarbetar gärna med andra förvaltningar med liknande verksamhetsområden, till exempel inom förvaltning av byggnader och offentliga miljöer.

Hur tryggheten kan förstärkas för flickor och kvinnor i offentliga miljöer är prioriterat och något som kontoret behöver fortsätta utveckla kompetens inom i samverkan med övriga förvaltningar. Kontoret anser att även stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret är betydelsefulla för denna aktivitet, då strukturen i stadsdelar troligen har stor påverkan på upplevelsen av trygghet.

Inom området välfärd och service – kultur, idrott och fritid finns ett mål om att stadens verksamheter ska vidta åtgärder för att fler barn och unga, oavsett kön, ska ha en meningsfull fritid. Detta berör i första hand de förvaltningar som är verksamhetsutövare, men även fastighetskontoret berörs då anläggningar och lokaler behöver utformas för att passa alla. De former för delaktighet och inflytande som kontoret är med och skapar, till exempel dialog med barn i barnkonsekvensanalyser, ska ha ett jämställdhetsperspektiv där både flickor och pojkar får komma till tals.

I stadens handlingsplan för hbtqi-personer (under framtagande) framkommer att transpersoner berättar om en oro att besöka idrottsanläggningar. Kontoret arbetar med flexomklädningsrum (individuella könsneutrala omklädningsrum) på sim- och idrotts-hallar, vilket har blivit ett uppskattat inslag generellt. Kontoret har dock ännu inte följt upp om flexomklädningsrum har förbättrat särskilt transpersoners tillgång till och nyttjande av sim- och idrotts-hallar. Det vore lämpligt att göra en sådan utvärdering som en del av kontorets kvalitetsarbete.

Förskolenämnden

Förskolenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 april 2026 följande.

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart

Reservation av Åsa Nilsson Söderström (L) och Ismail Ali (C), se Reservationer m.m.

Reservation av Sophia Granswed Baat m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Linnéa Vinge (SD), se Reservationer m.m.

Förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 25 februari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till Handlingsplan för ett jämställt Stockholm och menar att dess struktur bidrar till tydlighet och möjlighet att nå målet om stockholmares lika rättigheter och möjligheter oavsett kön. Förvaltningen är även positiv till att staden antar en handlingsplan för ett jämställt Stockholm som gäller samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Inom förskolans verksamhet bedrivs arbete som ligger i linje med handlingsplanens intentioner. Detta inkluderar bland annat likabehandlingsarbete, systematiskt trygghetsarbete, dokumentation av barns utveckling och lärande samt förebyggande arbete mot kränkande behandling. Förskolan arbetar sedan länge med att skapa inkluderande lärmiljöer och med att stödja barn att utveckla sin identitet och sina förmågor oavsett kön. Förvaltningen noterar att det omväxlande står samtliga nämnder och bolagsstyrelser och alla nämnder och bolagsstyrelser vid information om särskilt ansvariga under de olika målen och föreslår att samma skrivning används genomgående.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 april 2026 följande.

1. Idrottsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Idrottsnämnden förklarar ärendet för omedelbart justerat.

Reservation av Hanna Wistrand (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Leif Söderström (SD), se Reservationer m.m.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 23 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Idrottsförvaltningen ser positivt på förslaget till en handlingsplan för ett stärkt jämställdhetsarbete inom staden.

Kopplingen till MR-programmet är tydlig och det är bra att handlingsplanens tre fokusområden följer MR-programmets fokusområden. Det är bra och tydligt att vissa aktiviteter gäller samtliga nämnder och bolag medan vissa aktiviteter gäller särskilt utpekade nämnder. Det tydliggör ansvar och förväntan.

Överlag anser förvaltningen att texterna är för långa och ibland upprepande och bör komprimeras. Ett kortare dokument gör det mer tillgängligt för fler medarbetare i staden. Vidare anser förvaltningen att flickor och pojkar bör nämnas i samband med skrivningar om kvinnor och män mer konsekvent, särskilt i målformuleringarna. Detta då flera av stadens verksamheter har barn som huvudmålgrupp.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 april 2026 följande.

1. Kulturnämnden överlämnar kulturförvaltningens och Stadsarkivets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart

Reservation av Niclas Peyron (L), se Reservationer m.m.

Reservation av Kristina Lutz m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Destiny Zandi Lindgren (KD), se Reservationer m.m.

Kulturförvaltningens och Stadsarkivets gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 9 april 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturförvaltningen ställer sig bakom handlingsplanens fokusområden och mål. De förflyttningar som identifieras i handlingsplanen är relevanta och ligger i linje med förvaltningens uppdrag och ambitioner.

MR-programmet med tillhörande sex handlingsplaner innehåller sammantaget många olika perspektiv som ska integreras i det ordinarie arbetet på stadens förvaltningar och bolag. För att lyckas är det viktigt med samverkan och samordning av exempelvis kunskapshöjande insatser, informationsinsatser och framtagande av relevant statistik

och andra underlag som kan ligga till grund för analyser samt gemensamma metoder och arbetssätt. Stadsledningskontoret bör ta ansvar för att underlätta styrning och uppföljning av handlingsplanernas olika perspektiv och säkra ett intersektionellt perspektiv i stadens samlade arbete för mänskliga rättigheter.

Kulturnämnden lyfts fram som ansvarig nämnd för mål under två fokusområden. Nedan kommenterar kulturförvaltningen särskilt dessa mål.

Fokusområde Kunskap och information

Mål 1: Stadens medarbetare bemöter alla stockholmare, oavsett kön, likvärdigt och förstår hur verksamheten kan bidra till ökad jämställdhet.

Handlingsplanen lyfter att kulturnämnden, som en av flera nämnder, har ett särskilt ansvar för att bevaka och informera om utbudet av utbildningar och stödmaterial inom sina områden samt att vid behov utveckla nya kunskapshöjande insatser.

Kulturförvaltningen bedömer att målet ligger i linje med förvaltningens uppdrag, särskilt inom ramen för samordningsuppdraget för verksamhetsområdet Barn, kultur och fritid. Kompetenshöjande insatser för personal på stadens öppna fritidsverksamheter är där ett av förvaltningens huvudsakliga ansvarsområden. Jämställdhet är ett självklart perspektiv i dessa utbildningsinsatser.

Fokusområde: Velfärd och service

Mål 5: Staden erbjuder alla likvärdig tillgång till kultur, idrott och fritid, oavsett kön.

Detta innebär:

Att stadens verksamheter vidtar åtgärder för att fler barn och unga, oavsett kön, ska ha en meningsfull fritid.

Att staden förebygger och bekämpar stereotypa föreställningar om kön inom kultur, idrott och fritid.

Kulturförvaltningen tycker att det är positivt att värdet av kultur och en meningsfull fritid för barn och ungas liv och utveckling lyfts fram så tydligt i handlingsplanen. En meningsfull fritid bidrar positivt till psykisk hälsa, skolresultat och innebär skyddsfaktorer som sociala sammanhang och extra vuxna som förebild och stöd. En meningsfull fritid för stadens barn och unga är en av kulturförvaltningens huvuduppgifter och viktigaste prioritering.

Kulturförvaltningen arbetar med att erbjuda en meningsfull fritid utifrån ett flertal olika strategier och riktlinjer. Några exempel på dessa är kulturskoleplanen, biblioteksplanen, program för barns rätt till kultur samt strategierna för fritids- och ungdomsgårdar respektive parklekar. Dessa styrdokument betonar alla vikten av att ge alla barn och unga likvärdiga möjligheter att delta i kultur eller fritidsverksamheter. Likvärdiga möjligheter att ta del av och utöva kultur- och fritidsverksamheter oavsett kön är en viktig aspekt som både är styrande och som följs upp som en del av genomförandet av dessa strategiska dokument.

Pojkar i alla åldrar tar idag i mindre utsträckning del av kulturaktiviteter, inklusive stadens egen kulturskoleverksamhet. Pojkar är därför en prioriterad målgrupp i både Stockholms stads program för barns rätt till kultur och i Stockholms stads kulturskoleplan.

Tjejer är idag underrepresenterade på stadens fritids- och ungdomsgårdar. Detta trots ett intresse för verksamheten hos tjejer. Inom kulturförvaltningens samordningsansvar för verksamhetsområdet Barn, kultur och fritid är målet därför att öka antalet tjejer som besöker gårdarna. Kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna arbetar mot detta mål på olika sätt. Analyser visar att en kombination av programaktiviteter med fokus på unga tjejers preferenser, ledarskap, trygghet, öppettider, lokalers utformning, andelen kvinnliga fritidsledare samt riktade kommunikationsinsatser är viktiga inslag i arbetet att nå fler tjejer.

Uppföljningen av arbetet med stadens strategi för fritids- och ungdomsgårdar visar att stadens samlade insatser ger resultat. Antalet tjejer som besöker stadens fritids- och ungdomsgårdar har ökat med 26 procent sedan 2023, från drygt 73 000 år 2023 till drygt 92 000 år 2025.

Kulturförvaltningen fortsätter att utveckla sitt arbete med att utveckla formerna för delaktighet och inflytande, då detta är en viktig aspekt för att skapa verksamheter som är jämställda och attraktiva för alla, oavsett kön.

Stadsarkivets synpunkter

Stadsarkivet spelar en viktig roll i att belysa stockholmarnas liv och samhälle, både genom att sprida kunskap om historiska skeenden som påverkat samhällets utveckling och genom att skapa strukturer för bevarande av information för framtida forskning. Stadsarkivet ska fortsätta att lyfta fram kvinnor och andra grupper som varit underrepresenterade genom historien i skolmaterial och publika program, och öka kunskapen om hur genusnormer och andra sociala strukturer påverkar människors livsvillkor genom att bidra med det historiska perspektivet.

Kyrkogårdsnämnden

Kyrkogårdsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 april 2026 följande.

Kyrkogårdsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt yttrande över remissen.

Kyrkogårdsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 2 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Kyrkogårdsförvaltningen ställer sig positiv till handlingsplanen och delar kommunstyrelsens uppfattning om att det är angeläget att staden antar en handlingsplan för att stärka och utveckla arbetet för jämställdhet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 april 2026 följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Torbjörn Erbe m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Anders Edin (SD), se Reservationer m.m.

Reservation av Joakim Rönnbäck (L), se Reservationer m.m.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningen anser att förslaget på handlingsplan för arbete för ett jämställt Stockholm är väl genomarbetat. De tre fokusområdena som identifierats medför en tydlig vägledning och riktning med stadens arbete för jämlika levnadsvillkor för alla stockholmare. Fokusområdena innehåller betydelsefulla mål där det även tydligt framgår vilka verksamheter som är särskilt ansvariga för respektive mål. Förvaltningen vill också framhålla att det är fördelaktigt att arbetet och uppföljningen ska utgå från stadens ordinarie processer.

Miljöförvaltningen ser det som positivt att handlingsplanen tydliggör nämndernas ansvar för att vid informationsarbete uppmärksamma samt vidta åtgärder mot eventuella normer och arbetssätt som riskerar att cementera stereotypa föreställningar om kön. Förvaltningens möjlighet till att bidra till ökad kunskap om kvinnors/flickors och mäns/pojkars levnadsvillkor är dock begränsade.

I handlingsplanen framgår att samtliga nämnder ska använda könsuppdelad statistik vid uppföljning och översyn av verksamheter. I rapporter och uppföljning av stadens verksamheter, inklusive myndighetsutövning, ska resultat redovisas och analyseras uppdelat på kön. Detta är dock ofta svårt att tillämpa inom förvaltningens verksamhetsområden eftersom det inom tillsynen tillämpas ett likabehandlingsprincipen där åtskillnad inte görs mellan könen utan lagstiftningen betonar likabehandling. Däremot prioriteras särskilt känsliga grupper, exempelvis gravida kvinnor, barn eller äldre, när insatser planeras. Ett exempel är arbetet med utfasning av farliga kemikalier inom stadens förskoleverksamheter, som vid sidan av barnen även gynnar de anställda då arbetsmiljön förbättras (och i detta fall primärt kvinnor då förskolan är en kvinnodominerad arbetsplats). På liknande sätt prioriteras insatser inom äldreomsorgen, där utfasning av farliga kemikalier och plaster gynnar inte bara de boende utan även de anställda.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens huvudsakliga fokus ligger på att säkerställa en hållbar miljö, sunda levnadsförhållanden och säkra livsmedel för alla människor, oavsett bakgrund eller identitet.

Servicenämnden

Servicenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 mars 2026 följande.

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Serviceförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 4 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Serviceförvaltningen ser positivt på handlingsplanen då den samlar och tydliggör stadens jämställdhetsarbete i en gemensam inriktning samt bidrar till att stärka kunskapen om kvinnors och mäns levnadsvillkor. Förvaltningen anser att gemensamma mål skapar tydlighet och att det är en grund för en god implementering. Det finns även vinster med att handlingsplanen utgör ett gemensamt underlag för stadens nämnder och bolag samtidigt som flexibiliteten att utforma nämndspecifika aktiviteter är ändamålsenlig för att fungera i respektive nämnds styrning och uppdrag.

Handlingsplanen betonar vikten av jämställdhetsanalyser för genomförandet av handlingsplanen. För att ytterligare stärka kvaliteten och därmed genomslaget av dessa analyser föreslår förvaltningen att handlingsplanen med fördel kompletteras med metodstöd, vägledning och gemensamma verktyg. Detta är särskilt viktigt för att stärka förmågan att analysera skillnader och omsätta resultat i konkreta åtgärder. Förvaltningen ser även ett behov av att sådant stöd utformas så att det är tillgängligt och användbart för olika typer av verksamheter med olika förutsättningar och resurser.

För att stärka implementeringen och skapa goda förutsättningar för genomförande bedömer förvaltningen att handlingsplanen skulle vinna på ett ännu tydligare fokus på stöd i genomförandefrågor, inklusive utbildningsinsatser och samordning på stadsövergripande nivå. Detta kan bidra till ökad likvärdighet i tillämpningen samt underlätta styrning, uppföljning och samverkan. Implementeringen skulle också kunna stärkas ytterligare om införandet tydligt kopplas till budgetaktiviteter i kommande budgetar, vilket kan bidra till gemensamma styrsignaler och underlätta styrning, uppföljning, samverkan och tillämpning. För att säkerställa långsiktig effekt av såväl handlingsplanen som MR-programmet är det vidare strategiskt viktigt att kommunstyrelsen även fortsättningsvis har ett övergripande ansvar för samordning, stöd och uppföljning.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 april 2026 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Jan Jönsson (L) och Kristin Jacobsson (C), se Reservationer m.m.

Reservation av Andréa Hedin m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Tapani Juntunen (SD), se Reservationer m.m.

Ersättaryttrande av Maurice Forslund (KD), se Reservationer m.m.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig överlag positiv till den föreslagna handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030. Arbetet med en öppen, jämställd och jämlik stad fri från diskriminering och rasism behöver prioriteras och vara likställt i hela staden. Sammanlagt tas sex olika handlingsplaner fram kopplat till MR-programmet, vilket innebär ett stort antal styrdokument för stadens verksamheter att förhålla sig till, och många olika mål att arbeta med och följa upp. Förvaltningen håller med om vikten av att lyfta fram olika perspektiv i MR-arbetet, men efterlyser samtidigt stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning av MR-programmet och tillhörande handlingsplaner.

Jämställdhet och arbete mot våld. När det gäller handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 finns en särskild utmaning gällande samordning och styrning av arbetet mot mäns våld mot kvinnor, som inkluderar våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation. Trots att detta utgör en viktig del i stadens jämställdhetsarbete ingår det inte i handlingsplanen utan hanteras i programmet mot våld (revidering av programmet pågår). Det innebär i praktiken att två av de jämställdhetspolitiska målen, 6 och 7, ska hanteras i ett annat program. Förvaltningen anser att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor skulle behöva lyftas tydligare i handlingsplanen för ett jämställt Stockholm, för att tydliggöra på vilket sätt det är en del av jämställdhetsarbetet.

Arbete med jämställdhet inom socialtjänsten. Handlingsplanens tre fokusområden går till stor del hand i hand med intentionerna i den nya socialtjänstlagen. Såsom lyfts i handlingsplanen syftar den nya socialtjänstlagen bland annat till att främja jämställda levnadsvillkor. Ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv behöver också finnas med i omställningen för att kunna uppnå lagens övriga intentioner. Exempelvis behöver de insatser som socialtjänsten erbjuder vara lätt tillgängliga för alla individer, oavsett kön och andra diskrimineringsgrunder.

I handlingsplanen lyfts risken att könsstereotypa normer och föreställningar kan leda till att individer inte får stöd och insatser utifrån sina faktiska behov. Det speglas även i ett av resultatmålen: ”Staden säkerställer att insatser erbjuds utifrån behov och utan inverkan av stereotypa föreställningar om kön.” Det är en mycket viktig målsättning, men förvaltningen menar att målet har en övergripande formulering och inte tillräckligt väl beskriver ”den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter” vilket är syftet med resultatmålen. Förvaltningen bedömer att mer konkreta och avgränsade resultatmål hade varit ett bättre stöd i arbetet för att uppnå det övergripande effektmålet. Förvaltningen ser däremot positivt på målet som fokuserar på att skapa jämställda förutsättningar på bostadsmarknaden, med fokus på särskilt utsatta personer.

Som konstateras i handlingsplanen är ett första steg att ha kunskap om den egna verksamheten, även ur ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv. Detta hänger nära

samman med arbetet för en kunskapsbaserad socialtjänst som också är en central del i omställningen utifrån den nya lagen. Det pågår mycket arbete för att öka kunskapen om socialtjänstens insatser, bland annat i undersökningen nationell uppföljning av socialtjänstens omställning (NUSO). Det kommer att förbättra förutsättningarna för att följa upp och analysera, bland annat ur ett jämställdhetsperspektiv.

Övriga synpunkter. Handlingsplanen är relativt omfattande och innehåller flera beskrivande avsnitt med fakta och statistik. Förvaltningen bedömer att dessa avsnitt skulle kunna kortas ner, så att handlingsplanen blir mer lättläst med ett tydligare fokus på det som ska genomföras. Eftersom data och statistik förändras över tid finns det en risk att handlingsplanen kan komma upplevas som daterad.

Förvaltningen uppfattar även att handlingsplanen inte är helt konsekvent vad gäller inkludering av ett intersektionellt perspektiv och personer som inte identifierar sig som kvinnor eller män. I vissa sammanhang nämns detta men i andra sammanhang står det enbart ”kvinnor och män/flickor och pojkar.”

Detsamma gäller personer med funktionsnedsättning, som i några delar av handlingsplanen lyfts fram som särskilt utsatt grupp, men i många andra sammanhang inte nämns. Förvaltningen anser att det finns skäl att lyfta fram personer med funktionsnedsättning mer konsekvent i handlingsplanen. Exempelvis är kvinnor och flickor med funktionsnedsättning en särskilt utsatt grupp som löper avsevärt högre risk att utsättas för våld i nära relationer, sexuella övergrepp, kränkningar och diskriminering.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret anser att handlingsplanen ger ett bra övergripande stöd för att stärka och utveckla stadens bolag och nämnder i arbetet för ett jämställt Stockholm.

Stadsbyggnadskontoret har en upparbetad rutin för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i de förslag och beslut som kontoret tar fram. Översiktsplanen slår fast att all stadsutveckling ska vara socialt värdeskapande. Alla delar i staden ska erbjuda trygga offentliga miljöer där människor kan delta och engagera sig. Stadsbyggnadskontoret tillsammans med exploateringskontoret arbetar aktivt med att identifiera och förbättra platser som upplevs som otrygga och otillgängliga, till exempel genom de socialt värdeskapande analyser där jämställdhetsperspektivet ingår. Dessa görs i samtliga stadsutvecklingsprojekt. Kontoret redovisar även, sedan

ett antal år tillbaka, respektive ärendes konsekvenser för jämställdhet i planbeskrivningar samt inför beslut i stadsbyggnadsnämnden.

Kontoret arbetar med att utveckla kommunikation, dialog och

inkludering kring stadsutveckling. På samrådsmöten följer kontoret upp vilken andel som uppfattas som kvinnor respektive män för att få en bild av vilka som deltar på mötet och vilka grupper som kontoret behöver nå ut extra till. Kontoret prövar även olika mötestyper, bland annat digitala möten, för att se om det kan leda till att fler målgrupper kan delta. Till exempel kan vi se att färre kvinnor än män deltar i fysiska möten.

Kontoret ser att ett par form- och innehållspunkter i handlingsplanen skulle kunna förtydligas. Handlingsplanen är relativt informationstung och den skulle bli tydligare som en målstyrd handlingsplan om informationsdelen kortades ner, alternativt läggas som en kunskapsbilaga. Målen går in varandra och stadsbyggnadskontoret anser att handlingsplanen skulle vinna på att måluppdelningen renodlas. Till exempel skulle målet om inflytande i stadsutvecklingsprocessen flyttas från välfärd och service till dialog och inflytande.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande.

1. Trafiknämnden beslutar att överlämna trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Anders Lindman (SD), se Reservationer m.m.

Reservation av Sara Svanström (L), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Destiny Zandi Lindgren (KD), se Reservationer m.m.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

I Sverige och i Stockholms stad finns en lång tradition av att arbeta för jämställdhet. Trots det återstår strukturella skillnader mellan kvinnor och män när det gäller makt och inflytande, utbildning, yrke, position, inkomster, lön och karriär, obetalt hem- och omsorgsarbete, våldsutsatthet och hälsa. Jämställdhet handlar om att flickor och pojkar, kvinnor och män, har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Alla definierar sig dock inte som antingen kvinna eller man och alla identifierar sig inte med sitt juridiska kön. Stockholms stads jämställdhetsarbete ska synliggöra alla oavsett kön, inklusive kvinnor, män och ickebinära, och oavsett transerfarenhet.

Det styrdokument, Program för ett jämställt Stockholm 2018–2022, som antogs av kommunfullmäktige 2017 har bidragit till att staden har stärkt jämställdhetsarbetet. Trafikkontorets bedömning är att det är angeläget att staden antar föreliggande handlingsplan med tydligare prioriteringar och mål, vilket bör bidra till ett ökat fokus och synliga resultat. Handlingsplanens tre fokusområden; kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande, utgör grundläggande förutsättningar för att stadens verksamheter ska kunna bidra till jämställda levnadsvillkor för kvinnor, män och ickebinära och motverka diskriminering på grund av kön. Kunskapshöjande insatser är grundläggande för att stadens medarbetare ska kunna bemöta alla stockholmare, oavsett kön, likvärdigt och förstå hur den egna verksamheten kan bidra till ökad jämställdhet. Trafikkontoret ser med tillförsikt fram emot de utbildningar som kommer tas fram inom ramen för arbetet med MR-programmets olika handlingsplaner. Trafikkontoret bedriver ett kontinuerligt utvecklingsarbete i syfte att förbättra kontorets arbete med jämställdhet. Målsättningen är att Trafikkontoret ska vara en aktiv part i arbetet med att skapa tillgängliga och trygga offentliga rum för alla.

Arbetet med att tillgängliggöra staden för alla invånare har varit en viktig del av Trafikkontorets arbete under många år och det finns flera lärorika exempel från det utvecklingsarbete som pågår inom kontoret för att öka jämställdheten i staden. Till exempel har kontoret arbetat med att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att röra sig fritt i hela staden.

Kontoret har under de senaste åren utvecklat arbetet med att göra staden mer barnvänlig och inkluderande. Kontoret skapar förutsättningar för att inkludera unga i aktiveringen av offentliga rum. Unga bjuds in för att tillsammans med kontoret skapa kultur och upplevelser i det offentliga rummet. Det är viktigt att barn och unga ska kunna ta plats i det offentliga rummet och växa i sin roll som kulturutövare. Kontoret arbetar aktivt med att involvera unga i olika utvecklingsprojekt. Ungas innovativa tankar och förväntningar på stadens utveckling är en viktig aspekt att lyfta fram i stadsplaneringen. Jämställdhetsintegrering ska fortsatt vara den huvudsakliga strategin för stadens jämställdhetsarbete. Jämställdhetsintegrering innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska införlivas i allt beslutsfattande, på alla nivåer och i alla steg av processen, från planering till genomförande och uppföljning av verksamheten, samt utföras av de personer som deltar i beslutsfattandet. Jämställdhetsanalyser och könsuppdelad statistik är centrala verktyg i arbetet med jämställdhetsintegrering.

I ett rättighetsbaserat arbetssätt är delaktighet är bärande princip. Stockholmare ska, oavsett kön, ha delaktighet och inflytande i frågor som berör dem. Staden ska även ha långsiktiga samarbeten med civilsamhällesorganisationer som arbetar med jämställdhetsfrågor.

Sammantaget gör trafikkontoret bedömningen att det är angeläget att staden antar en handlingsplan för att stärka och utveckla arbetet för ett jämställt Stockholm.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation av Andréa Hedin m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Jan Jönsson (L), se Reservationer m.m.

Reservation av Linnéa Vinge (SD), se Reservationer m.m.

Ersättaryttrande av Erik Ehls (KD), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 30 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Det framgår av skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och läroplanerna att elever har rätt till en skolgång fri från diskriminering och kränkande behandling. Arbeta för jämställdhet är prioriterat och utbildningsförvaltningen har flera pågående och kommande aktiviteter inom de områden som handlingsplanen berör. Handlingsplanens övergripande mål är att staden säkerställer att stockholmare har lika rättigheter och möjligheter oavsett kön. Många elever som är folkbokförda i Stockholm går i skolor som drivs av andra huvudmän och förvaltningen kan enbart styra över de aktiviteter som når elever i stadens kommunala skolor.

Utbildningsförvaltningen ser positivt på ambitionen att ta steg framåt i arbetet för ett jämställt Stockholm. Därtill är förvaltningen också positiv till att det intersektionella perspektivet är tydligt i handlingsplanen och att det finns konkreta exempel. Dock ser förvaltningen att staden kan introducera begreppet ”intersektionalitet” tidigare i dokumentet. Förvaltningen välkomnar även att ickebinära personer och personer med transerfarenhet är synliggjorda i handlingsplanen.

Kommunfullmäktige ska under 2026 ta beslut om Stockholms stads program mot våld, förtryck och utnyttjande och förvaltningen anser därför att handlingsplanen bör referera till det nya programmet under rubriken Andra styrdokument.

För resultatmålet Stadens skolor och förskolor identifierar och vidtar åtgärder mot eventuella normer och arbetssätt i verksamheten som riskerar att bidra till olika förutsättningar på grund av kön och cementera stereotypa föreställningar om kön, som tillhör effektmål 2 under fokusområdet Välfärd och service, önskar förvaltningen byta ut ordet ”cementera” eftersom det ger intryck av att normer inte förändras. Förvaltningen föreslår istället ordet ”förstärka”. Detsamma gäller för resultatmålet Staden identifierar och vidtar åtgärder mot eventuella normer och arbetssätt i informationsarbetet som riskerar att cementera stereotypa föreställningar om kön, som tillhör effektmål 2 under fokusområdet Kunskap och information.

Förvaltningen ser vidare en risk i att intentionen med ett samlat MR-program försvåras av att viktiga frågor delas upp i flera handlingsplaner och vill därför framhålla att det är viktigt att göra dokumenten begripliga för verksamheterna, till

exempel genom vedertagna begrepp, konkreta sammanhållna mål och prioriteringar bland de uppdrag som finns i handlingsplanerna. Sammantaget innebär styrningen att antalet mål och aktiviteter som ska knytas till MR-programmet och de tillhörande handlingsplanerna blir väldigt många. För utbildningsförvaltningens del finns redan parallell

styrning, till exempel i stadens budget och nationell skollagstiftning.

Färre mål med tydligare krav på förflyttningar vore sannolikt bättre för att uppnå tydliga resultat. Samtidigt anser förvaltningen också att staden bör komplettera handlingsplanen med en konsekvensanalys av förslagets ekonomiska och administrativa påverkan för verksamheterna.

Utbildningsförvaltningen välkomnar att kommunstyrelsen får det övergripande uppdraget att samordna, stötta och följa upp implementeringen av handlingsplanen.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 april 2026 följande.

1. Äldrenämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation av Nike Örbrink (KD), se Reservationer m.m.

Reservation av Margita Jacobsson (L) och Malin Frick (C), se Reservationer m.m.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 10 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att stadens arbete för ett jämställt Stockholm förtydligas i en handlingsplan. Handlingsplanen kommer att vara ett stöd för förvaltningen i arbetet med att synliggöra Svar på remiss av handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 resultat och utmaningar i jämställdhetsarbetet i samband med ordinarie uppföljningsprocesser. Handlingsplanen konkretiserar stadens arbete för att bli en jämställd stad där ingen diskrimineras eller begränsas på grund av sitt kön.

Förvaltningen tar årligen fram en stadsövergripande rapport för äldreomsorgen inklusive en analys av utvecklingen. Syftet med årsrapporten är att ge en samlad bild av äldreomsorgen i Stockholms stad. Rapporten är även tänkt att fungera som ett underlag i arbetet med likställighet inom stadens äldreomsorg samt att användas i dialoger med stadsdelsförvaltningarna. Rapporten ska vara ett underlag för beslut, planering och utveckling. Alla uppgifter i rapporten baseras på statistik och annan relevant fakta för att ge en samlad bild av äldreomsorgsåret.

I årsrapporten synliggörs, så långt det är möjligt, vilka skillnader det finns mellan kvinnor och män exempelvis i livslängd eller i fördelningen av insatser som vård- och

omsorgsboende, servicehus, hemtjänst och dagverksamhet. Genom att synliggöra skillnaderna kan årsrapporten bidra till att säkerställa stockholmarnas lika rättigheter och möjligheter oavsett kön.

Äldreförvaltningen vill särskilt lyfta fram vikten av ett äldreperspektiv i stadens arbete med jämställdhet. Hög ålder innebär ofta ett större beroende av andra människors stöd och hjälp vilket också kan medföra en större risk för utsatthet eller för att inte kunna utöva inflytande och delaktighet. Cirka 15 procent av personer över 65 år uppger, i både svenska och internationella studier, att de är utsatta för någon form av våld, av dessa är över 80 procent kvinnor. Till våld räknas emotionellt, fysiskt, sexuellt eller ekonomiskt övergrepp.

Stadens biståndshandläggare använder evidensbaserade skattningsinstrument för att fråga om våldsutsatthet och på så sätt hitta utsatta personer och kunna erbjuda stöd. Utöver det har omvårdnadspersonal utbildats i att uppmärksamma tecken på våld. Men kunskapen om tecken på våld och hur stöd kan ges behöver finnas hos alla medarbetare som i olika situationer och verksamheter möter äldre. Med ökad kunskap och kännedom kan utsatta personer erbjudas relevant stöd och hjälp. Ekonomisk utsatthet påverkar möjligheten till delaktighet och inflytande och det är av stor vikt att information ges om de möjligheter till stöd som finns.

Förvaltningen ser positivt på att kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet samt stöttar nämnder och bolagsstyrelser med Svar på remiss av handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 kunskap, underlag och utbildning bidrar till ett stadsgemensamt arbetssätt. För att arbetet ska vara långsiktigt och hållbart är det nödvändigt att det ingår i respektive verksamhetsplanering och följs upp i stadens befintliga uppföljningsprocesser.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande.

Överförmyndarnämnden godkänner överförmyndarförvaltningens tjänsteutlåtande, vilket tillstyrker handlingsplanen, och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Reservation av Ewa Samuelsson (KD), se Reservationer m.m.

Reservation av Johan Brege m.fl. (M) , se Reservationer m.m.

Överförmyndarförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 23 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Handlingsplanen är tydlig med behovet av medarbetare som har god kunskap om hur jämställdhetsanalyser kan göras. Det är viktigt att säkerställa att resurser ges till de små förvaltningarna i staden, för att de ska kunna utbilda medarbetare och sedan ajourhålla kunskapen.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande
Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Hanna Wistrand (L), se Reservationer m.m.

Reservation av Mattias Keresztesi m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Findel Madison (SD), se Reservationer m.m.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 april 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att staden samlar och tydliggör jämställdhetsarbetet i en gemensam handlingsplan med långsiktig inriktning. Stödfrågor och konkreta exempel på insatser bedöms utgöra en styrka i implementeringen och kan bidra till att skapa en mer enhetlig tillämpning i stadens verksamheter. Förvaltningen vill samtidigt betona vikten av att handlingsplanens intentioner tydligt förankras i verksamheternas faktiska utmaningar, så att arbetet får ett reellt genomslag i det dagliga arbetet och inte stannar vid övergripande ambitioner.

Handlingsplanen betonar vikten av jämställdhetsanalyser som en central del i utvecklingsarbetet. Förvaltningen bedömer att detta bör kompletteras med metodstöd och vägledning i syfte att stärka verksamheternas förmåga att identifiera och analysera skillnader mellan kvinnor och män samt flickor och pojkar. Det är av särskild betydelse att resultaten av analyserna också kan omsättas i verksamheten på ett sätt som ger verklig effekt.

Sammantaget är förvaltningen positiv till handlingsplanen För ett jämställt Stockholm och bedömer att den utgör ett viktigt steg i stadens fortsatta jämställdhetsarbete. Förvaltningen bedömer dock att en tydligare målgruppsprioritering samt en mer utvecklad uppföljning skulle kunna bidra till ett ökat genomslag för handlingsplanens intentioner och därmed stärka effekterna av arbetet.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande.

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Reservation av Peter Backlund (L), se Reservationer m.m.

Reservation av Gustav Johansson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Emelie Wassermann (SD), se Reservationer m.m.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 25 februari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen välkomnar handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030. Stadsdelsförvaltningen anser att handlingsplanen har ett tydligt syfte, mål och ansvarsfördelning. Handlingsplanen lyfter aktuell forskning och lägesbilder som har tydlig koppling till nämndernas och bolagens fortsatta jämställdhetsarbete. Det är även positivt att handlingsplanen förklarar olika begrepp såsom kön, ickebinär och likvärdighet så att det blir tydligt för läsaren.

I handlingsplanens inledning på sidan 2 står ”Denna handlingsplan fokuserar på jämställdhet, det vill säga att kvinnor, män och ickebinära ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.” Eftersom handlingsplanen berör även flickor och pojkar bör dessa även inkluderas i meningen.

Stadsdelsförvaltningen tycker det är positivt att ickebinära lyfts och synliggörs i handlingsplanen, då det är viktigt att inkludera invånare som inte definierar sig som kvinna eller man. Handlingsplanen lyfter att könsuppdelad statistik kan användas för att visa på skillnader mellan könen. Stadsdelsförvaltningen vill problematisera att de individbaserade indikatorerna som rapporteras i stadens interna ledningssystem (ILS) enbart är uppdelad i kvinnor och män. På så sätt osynliggörs ickebinära i stadens övergripande rapportering. Detta anser stadsdelsförvaltningen är ett utvecklingsområde för staden.

I handlingsplanen under fokusområde välfärd och service finns ett stycke om skola och förskola. Stadsdelsförvaltningen anser att det saknas information och statistik om förskola, då stycket framförallt rör skolelever. Under den andra målformuleringen ”I stadens skolor och förskolor ges barn och unga samma möjligheter att uppnå goda studieresultat och alla känner sig trygga och inkluderade, oavsett kön” anser stadsdelsförvaltningen att skolan och förskolan bör separeras eftersom studieresultat för förskolan inte är aktuellt. Stadsdelsförvaltningen anser även att ett mål om förskolan som enbart fokuserar på trygghet och inkludering blir för övergripande. Stadsdelsförvaltningen föreslår ett eget mål för förskolan som handlar om att inspirera och utmana barn att beredda sina förmågor och intressen på ett sätt som går utöver könsstereotypiska val med utgångspunkt från läroplanen.

På sidan 18 i handlingsplanen föreslås ”Lärare, annan skolpersonal och förskolepersonal” skrivs om till ”Lärare, förskollärare samt annan skol- och förskolepersonal”. I handlingsplanen på sidan 19 anser stadsdelsförvaltningen att det saknas exempel på insatser som rör förskola.

Under fokusområde välfärd och service lyfts även socialtjänstens och äldreomsorgens arbete, där könsstereotypiska normer riskerar att påverka stadens stöd och insatser negativt. Stadsdelsförvaltningen tycker att det är viktigt att fortsätta utveckla det interna arbetet och kompetensen så att insatser erbjuds utifrån individens behov och inte utifrån föreställningar och normer kopplade till kön.

I utvecklingen av den offentliga miljön pekar handlingsplanen på vikten av att involvera statistik om invånarnas upplevelser kopplat till trygghet och otrygghet utifrån kön. Stadsdelsförvaltningen använder sig bland annat av medborgarundersökningen för att följa upp hur invånare upplever stadsmiljön, men anser att det är svårt att dra slutsatser av resultatet. Det beror bland annat på den låga svarsfrekvensen och att det inte är säkert att de grupper som behöver höras svarar på medborgarundersökningen. Stadsdelsförvaltningen efterfrågar mer robust statistik för att genomföra träffsäkra insatser kopplade till stadsmiljön.

I handlingsplanen nämns även att fördjupade dialoger kan användas för att kartlägga problem och identifiera åtgärder inom den offentliga miljön. Stadsdelsförvaltningen vill lyfta att det kan vara svårt att genomföra dialoger för projekt med nuvarande budgetramar. Exempelvis är det en utmaning för stadsdelsförvaltningen att genomföra dialoger kopplade till ansökningar om trygghetsmedel, då åtgärderna behöver genomföras under samma år som medel tilldelas.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande.

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation av Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Leif Söderström (SD), se Reservationer m.m.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till att stadsledningskontoret tagit fram ett förslag till handlingsplan för att ett jämställt Stockholm. Handlingsplanen ligger väl i linje med stadens program för mänskliga rättigheter och konkretiserar på hur stadens nämnder och bolag förväntas arbeta för att nå målen i programmet. Det är positivt att förslaget till ny handlingsplan bygger vidare på, och konkretiserar vissa delar av, det tidigare jämställdhetsarbete i Stockholms stad. Det ger verksamheterna förutsättningar att fortsätta utveckla och bygga vidare på det arbete som redan påbörjats.

Förvaltningen uppskattar att uppföljningen av MR-programmets handlingsplaner på ett tydligt sätt sammankopplas med stadens ordinarie processer. Förvaltningen vill dock lyfta antalet målsättningar som formuleras i handlingsplanen. I handlingsplanen för ett jämställt Stockholm formuleras 10 effektmål och 20 resultatmål, varav 17 av resultatmålen riktar sig till stadsdelsnämnderna. Inom ramen för det samlade MR-programmet finns sex framtagna handlingsplaner som alla ställer separata förväntningar på verksamheten. I de handlingsplaner som tagits fram finns det 82 – av totalt 90 – mål som stadsdelsnämnderna förväntas förhålla sig till. Förvaltningen

vill i det här sammanhanget lyfta fram behovet av att avsätta resurser för att stadens nämnder och bolag ska kunna genomföra och uppnå intentionerna i handlingsplanerna.

Förvaltningen saknar en viktig aspekt i handlingsplanen, den om stadens ansvar som arbetsgivare och vikten att staden löpande arbetar med att stärka sitt jämställdhetsarbete i fråga om rekrytering och medarbetare. Frågan nämns i inledningen men förvaltningen menar att den också bör formuleras som ett eget mål i handlingsplanen.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande.

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation av Johan Nilsson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Robin Nilsen (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Henrik Åkerlund (SD), se Reservationer m.m.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar att staden samlar sitt arbete för ett jämställt Stockholm 2030 i en handlingsplan och att planen ger en tydlig riktning hur stadens nämnder och bolag ska arbeta för att stärka jämställdhetsarbetet.

Förvaltningen ser positivt på att stadsledningskontoret avser att leda och samordna det gemensamma uppdraget, enligt förvaltningen är det en förutsättning för att nämnderna och bolagen ska kunna utveckla sitt arbete

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 26 mars 2026 följande.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens yttrande över remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen

Särskilt uttalande av Saad Gourrada (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Pär Gustavsson (SD), se Reservationer m.m.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 februari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att staden samlar och tydliggör jämställdhetsarbetet i en gemensam handlingsplan med långsiktig inriktning. Stödfrågor och exempel på insatser bedöms vara en styrka i implementeringen. Förvaltningen vill samtidigt betona vikten av att handlingsplanens intentioner tydligt förankras i verksamheternas konkreta utmaningar, så att arbetet får genomslag i det dagliga arbetet.

Handlingsplanen betonar vikten av jämställdhetsanalyser. Förvaltningen bedömer att detta med fördel kan kompletteras med fortsatt metodstöd och vägledning för att stärka förmågan att analysera skillnader och omsätta resultat i konkreta åtgärder. Det finns ett lokalt behov inom arbetet med placerade barn och unga där konstaterade könsskillnader i skolresultat och livsvillkor behöver mötas med ett stärkt jämställdhetsperspektiv samt ökat stöd till verksamheterna i att analysera skillnaderna och omsätta resultaten i konkreta och verkningfulla åtgärder.

Förvaltningen ser positivt på att handlingsplanen uppmärksammar situationen för särskilt utsatta kvinnor och flickor. Genomslaget bedöms kunna stärkas ytterligare genom ett tydligare intersektionellt perspektiv och målgruppsprioriteringar. I områden med socioekonomiska utmaningar samverkar kön med faktorer såsom ekonomisk utsatthet, funktionsnedsättning och migrationsbakgrund, vilket gör ett intersektionellt angreppssätt och metodstöd för denna analys avgörande för att insatser ska nå dem med störst behov.

Sammantaget är förvaltningen positiv till handlingsplanen För ett jämställt Stockholm och ser att det är ett viktigt steg i stadens jämställdhetsarbete. Förvaltningen tror dock att en tydligare målgruppsprioritering och en mer utvecklad uppföljning skulle kunna ge ett större genomslag för handlingsplanens intentioner

Järva stadsdelsnämnd

Järva stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande.

1. Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen
2. Järva stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering

Reservation av Ole-Jörgen Persson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Robert Westerlund (SD), se Reservationer m.m.

Järva stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 februari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser överlag positivt på förslaget till handlingsplan för ett jämställt Stockholm och anser att den bidrar till att konkretisera vad staden behöver arbeta med för att öka jämställdhet. Förvaltningen ser särskilt positivt på sättet som aktuella lägesbilder, statliga offentliga utredningar och utmaningar inom jämställdhetspolitiken lyfts fram under rubriken Bakgrund i handlingsplanen. Det här förtydligar behovet av, och prioriteringar som behöver göras inom, jämställdhetsarbetet i staden.

Under rubriken Bakgrunden anges till exempel att Länsstyrelsen har pekat Tjänsteutlåtande på ett antal prioriteringar för arbetet med jämställdhetsintegrering i Stockholms län. Handlingsplanen listar ett urval utifrån stadens rådighet. Förvaltningen ser samtidigt en möjlighet att förtydliga på vilket sätt dessa prioriteringar och de andra utmaningar som nämns i bakgrunden påverkar och/eller kopplas till målsättningar inom respektive fokusområden. Detta förtydligas först delvis under respektive fokusområde. Där nämns dessa prioriteringar/utmaningar bland andra prioriterade områden eller arbetssätt. Om de identifierade jämställdhetsutmaningarna som nämns i bakgrunden hade varit mer styrande för vad som togs upp under respektive fokusområde, och tydligare avspeglats i målbeskrivningarna, hade det enligt förvaltningen kunnat skapa ökad tydlighet kring prioriteringar i stadens jämställdhetsarbete. I nuvarande förslag till handlingsplan, som förvaltningen uppfattar som mer omfattande jämfört med övriga handlingsplaner under MR-programmet, blir det i större utsträckning upp till respektive nämnd eller bolag att göra prioriteringar i jämställdhetsarbetet. Förvaltningen anser att det här riskerar att göra jämställdhetsarbetet splittrat och inte lika strategiskt som det skulle kunna vara med färre och gemensamma prioriteringar.

Förvaltningen ser positivt på sättet som handlingsplanen lyfter fram behovet av att analysera andra faktorer än kön för att göra träffsäkra jämställdhetsanalyser, och att intersektionella analyser är ett verktyg för att göra detta.

I avsnittet om fokusområdet Kunskap och information anges under mål 2 att stadens information bidrar till ökad kunskap om kvinnors/flickors och mäns/pojkars levnadsvillkor. I handlingsplanens definition av jämställdhet lyfts även icke-binära fram varför förvaltningen anser att staden i den mån det är möjligt ska bidra med kunskap om även den här gruppens levnadsvillkor och att detta bör framgå i målbeskrivningen.

Förvaltningen anser att handlingsplanen, utöver att uppmärksamma hur olika faktorer som kön, ålder, etnicitet och/eller sexualitet kan samverka sett till enskildas utsatthet, i större utsträckning kan synliggöra att detta även gäller enskildas möjlighet att utöva makt/få handlingsutrymme. En person kan till exempel både drabbas negativt av könsmaktsordningen och samtidigt gynnas av till exempel funktionsnormer eller en socioekonomisk situation. En intersektionell jämställdhetsanalys visar inte bara hur människor kan utsättas för flera begränsande normer och maktstrukturer samtidigt utan lägger också vikt vid och synliggör normen och strukturen som skapar denna maktobalans och ojämlikhet. Det här perspektivet kan enligt förvaltningen förtydligas i handlingsplanens beskrivning av ett intersektionellt och normkritiskt arbetssätt. Det Tjänsteutlåtande kan också förtydligas i de exempel som handlingsplanen ger på hur fler faktorer än kön spelar roll och därmed blir viktiga att beakta i analysen. Ett sådant exempel finns under rubriken Andra styrdokument i handlingsplanen: ”en stockholmare kan exempelvis utöver att vara kvinna också ha en sexualitet eller könsidentitet som inte överensstämmer med normen, vara utsatt för rasism och tillhöra någon av de nationella minoriteterna”. Den här sortens exempel kan förslagsvis kompletteras med exempel som visar hur olika faktorer och normer får

betydelse inte bara för utsatthet utan även för möjlighet till maktutövning/handlingsutrymme.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande.

Kungsholmens stadsdelsnämnd överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Charlotta Schenholm (L), se Reservationer m.m.

Reservation av Henrik Sjölander m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Liliane Åkerlund (SD), se Reservationer m.m.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser i stort positivt på den föreslagna handlingsplanen och bedömer att den utgör ett viktigt styrdokument för att stärka, utveckla och samla stadens arbete för ett jämlikt Stockholm.

Jämställdhetsarbetet har betydelse för flera av verksamhetsområdesmålen i budget och är nära kopplat till verksamhetsområdesmål 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt och till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheternas mål om att Stockholms stad är en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism. Jämställdhetsarbetet är även en del av stadens demokratiarbete och arbete med att uppnå FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030 med fokus på principen Lämna ingen utanför.

Förvaltningen ser en möjlighet att genom implementeringen av samtliga handlingsplaner kopplade till MR-programmet, öka verksamheternas kunskap om inkluderande och normkritiska arbetssätt. Detta ska säkerställa att invånare som kommer i kontakt med våra verksamheter möts med respekt och känner sig delaktiga i beslut som rör dem, oavsett kön, könsidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Bedömningen är att handlingsplanen är väl förankrad i ett rättighetsbaserat perspektiv och innehåller en analys av jämställdhetsutmaningar i staden. Den ger en bred och inkluderande bild av könsskillnader och beaktar även intersektionella aspekter.

Handlingsplanen identifierar även några särskilt utsatta grupper, såsom utrikes födda kvinnor och barn och unga med annan könsidentitet. Förvaltningen ser dock att prioriteringsordning samt vilka konkreta insatser som ska riktas till dessa grupper behöver tydliggöras.

Planen tar vidare upp att normer kring maskulinitet är viktiga, men förvaltningen tycker inte att det utvecklas tillräckligt vad som ska göras i praktiken, och vill samtidigt lyfta en oro över att fokus blir ensidigt, och att pojkar och mäns utmaningar glöms bort. Det är viktigt att arbetet med jämställdhet ska ligga i linje med det som beskrivs i handlingsplanens inledning att för att bli en jämställd stad ska ingen diskrimineras på grund av sitt kön.

Kommunfullmäktiges budget för 2026 betonar att stadens verksamheter ska bidra till ökad jämställdhet och att arbetet med jämställdhetsintegrering och jämställdhetsanalyser ska utvecklas. Även handlingsplanen lyfter att statistik, analyser och rapporter ska användas, exempelvis könsuppdelad statistik, men det finns en obalans mellan analys och styrning. Det finns en risk att arbetet då ensidigt fokuserar på uppföljning och analys snarare än på genomförande av konkreta förändringsinsatser. Utan tydlig styrning finns en risk att ambitionerna inte fullt ut omsätts i praktiken.

Förvaltningen vill även lyfta att stadens många styrdokument och handlingsplaner ofta överlappar varandra. Ett ökat antal dokument riskerar att göra styrningen otydlig. I remissvar för de tre tidigare handlingsplanerna har förvaltningen exempelvis lyft att arbetsgivarperspektivet saknats, och att om arbetsgivarperspektivet exkluderas vore det bra om avgränsningen motiverades och att handlingsplanen beskriver hur dessa frågor ska hanteras på annat sätt inom staden. I den föreslagna handlingsplanen för ett jämställt Stockholm, har arbetsgivarperspektivet avgränsats och hänvisning till Stockholms stads personalpolicy gjorts, under rubrik Andra styrdokument (s 4), vilket förvaltningen tycker är bra. Som arbetsgivare har staden en viktig roll med att integrera jämställdhetsperspektivet.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande.

1. Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation av Petra Gardos Ek m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Anders Lindman (SD), se Reservationer m.m.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 februari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att ambitionen med handlingsplanen, att konkretisera stadens arbete för att bli en jämställd stad där ingen diskrimineras eller begränsas på grund av sitt kön, är både god och efterfrågad. Förvaltningen anser dock att handlingsplanen endast till viss del uppfyller ambitionen. Nedan redovisas förvaltningens synpunkter

på den föreslagna handlingsplanen. Först beskrivs förvaltningens övergripande synpunkter och därefter de synpunkter som berör specifika mål.

Övergripande synpunkter

Förvaltningen anser att nivån på målformuleringar i handlingsplanen är ojämn, från detaljerade texter för exempelvis stadens Jobbtorg, till ospecifika skrivningar för de olika verksamheterna inom socialtjänstområdet som till exempel äldreomsorg. Förvaltningen uppfattar inte att detta skulle bero på att arbetsmarknadsinsatser har högre prioritet än det jämställdhetsfrämjande arbetet inom exempelvis äldreomsorgen. Därför menar förvaltningen att mer verksamhetsspecifik styrning inom fler områden hade varit att föredra om syftet är att bidra till en likvärdig och effektiv tillämpning över hela staden.

Överlag anser förvaltningen att äldreperspektivet har tappats bort i handlingsplanen. Exempelvis påpekar Sveriges Kommuner och Regioner att snedvriden biståndsbedömning och könsskillnader i hälsa och våldsutsatthet är några av de jämställdhetsutmaningar som äldreomsorgen ställs inför. Förvaltningen ser även att bland annat ofrivillig ensamhet, stöd till anhöriga och det förebyggande arbetet inom äldreomsorgen är områden där det finns jämställdhetsutmaningar. Detta menar förvaltningen på ett tydligare sätt kunde ha nämnts som något staden ska arbeta med.

Avseende ansvarsfördelning så anser förvaltningen att det är bra att särskilt ansvariga nämnder och bolag benämns under varje mål. Det förutsätter dock att det är tydligt vilka som är just särskilt ansvariga. I flera fall är samtliga nämnder och bolagsstyrelser särskilt ansvariga, alternativt att det är många särskilt ansvariga nämnder eller bolag per mål. Detta gör det otydligt vilka nämnder och bolag som ansvarar för vad. Stadsdelsnämnderna är, tillsammans med andra, särskilt ansvariga för 17 av 20 resultatmål i handlingsplanen. I övriga fem handlingsplaner ser det ungefär likadant ut, även om antalet mål varierar något i de olika handlingsplanerna. Många av de resultatmål som finns i handlingsplanen berör förvaltningens verksamheter och målgrupper, vilket förvaltningen i sig ser positivt på – samtidigt riskerar denna mängd mål att göra styrningen svårgripbar och otydlig. Ett alternativ till denna uppbyggnad hade kunnat vara att nämnder och bolag uppmanades att göra en lokal nulägesanalys och utifrån den prioritera relevanta insatser och mål, alternativt att handlingsplanen pekade ut vilka mål som är särskilt prioriterade att arbeta med.

Förvaltningen anser även att facknämndernas ansvar hade kunnat tydliggöras ytterligare, främst vad gäller fokusområdet Kunskap och information. Förvaltningen menar att flera facknämnder med fördel hade kunnat ges ansvar för att, inte bara bevaka och informera, utan även samordna, ta fram och anordna kunskapshöjande insatser och material samt stödja stadsdelsnämndernas arbete. Det skulle även kunna innefatta att ta fram information till invånare om deras rättigheter. Genom att facknämnderna ges ett tydligare ansvar för kunskap och information menar förvaltningen att det skulle komma hela staden till nytta.

I handlingsplanen lyfts, avseende offentliga miljöer, att staden ska vara lyhörd för alla stockholmarnas förutsättningar och behov oavsett kön. I dagsläget saknas möjligheten att sortera synpunkter som inkommer via Tyck till utifrån kön. Om detta hade varit möjligt hade det kunnat utgöra ett värdefullt underlag för att göra jämställdhetsanalyser. Förvaltningen vill därför poängtera att detta är efterfrågat.

Vidare beskrivs i avsnittet om offentliga miljöer att det saknas samlade uppgifter och statistik över kvinnors och mäns deltagande i medborgardialoger. Förvaltningen vill framhålla att uppgifter om könsidentitet alltid samlas in i de medborgardialoger som förvaltningen själv genomför. Huruvida detta görs av andra stadsdelsförvaltningar, stadsbyggnadskontoret eller exploateringskontoret vet förvaltningen inte.

Förvaltningen anser dock att det vore intressant om sådan statistik kunde föras inom hela staden för att få en bättre bild av om deltagandet och inflytandet i stadens samhällsplaneringsprocesser är jämställt eller om det finns utmaningar kopplat till kön. Ett sådant underlag skulle även med fördel kunna inkludera ålder.

Synpunkter för specifika mål

Under fokusområde Kunskap och information, mål 1, är ett resultatmål att Stadens medarbetare har god kunskap om kvinnors och mäns levnadsvillkor och hur dessa kan skilja sig åt beroende på kön. Förvaltningen anser att det även bör stå flickors och pojkars levnadsvillkor, så som det gör i andra mål i handlingsplanen.

Ett annat resultatmål under fokusområde Kunskap och information är att Stadens medarbetare har god kunskap om hur jämställdhetsanalyser kan göras. Förvaltningen anser att kunskap om jämställdhetsanalyser är mycket viktigt, bland annat för att identifiera utmaningar i verksamheten kopplat till kön, följa upp verksamhetens resultat och identifiera åtgärder för att utveckla verksamheten. Däremot anser förvaltningen att det är en orimlig förväntan att samtliga medarbetare i stadens stora organisation ska ha god kunskap om detta. Möjligen skulle målet kunna omformuleras till att stadens verksamheter har god kunskap om hur jämställdhetsanalyser kan göras, vilket skulle tydliggöra att varje enskild medarbetare inte förväntas ha god kunskap om detta. Även kunskap om normkritik menar förvaltningen skulle vara meningsfullt i detta sammanhang. Förvaltningen ser också gärna ett stadsövergripande stöd i att göra jämställdhetsanalyser där flickor/kvinnor, pojkar/män och icke-binära ingår.

Under fokusområde Velfärd och service är ett resultatmål som berör förskolor och skolor att Staden vidtar åtgärder för att motverka kränkningar på grund av kön i digitala miljöer. Förvaltningen anser att detta inte bör begränsas till enbart digitala miljöer. Enligt skollagen ska var och en som verkar inom skolväsendet främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka all form av kränkande behandling. Därför ställer förvaltningen sig frågandes till varför detta arbete enbart skulle avse digitala miljöer.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande.

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation av Gunnar Caperius (C) och Lena Kling (L), se Reservationer m.m.

Reservation av Johan Brege m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Maria Sawon (SD), se Reservationer m.m.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 17 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att en handlingsplan för jämställdhet har tagits fram. Förvaltningen instämmer i stadsledningskontorets bedömning om att handlingsplanen är ett angeläget styrdokument för att stärka och utveckla stadens jämställdhetsarbete som en integrerad del av stadens arbete med de mänskliga rättigheterna.

Förvaltningen ser en viss utmaning i att staden har många styrdokument och handlingsplaner, av vilka en del rör samma eller liknande områden. Med flera dokument riskerar styrningen bli otydlig, framförallt om dessa går in i eller överlappar varandra.

Handlingsplanen beskriver vikten av att använda könsuppdelad statistik. Förvaltningen vill lyfta vikten av att centrala undersökningar och enkäter, när det är möjligt, tar fram statistik som inte enbart utgår från juridiskt kön eller personnummer. Detta för att säkerställa att även ickebinära personer inkluderas i underlaget. Exempelvis kan svarsalternativen inkludera kvinna, man, annan könsidentitet och kan/vill inte uppge.

Förvaltningen vill lyfta att handlingsplanen saknar ett tydligt fokus för äldreomsorg och funktionsnedsättning. Inom dessa områden är könsskillnader särskilt framträdande, exempelvis när det gäller hälsa, ensamhet, våldsutsatthet, omsorgsbehov och ekonomiska förutsättningar. Samtidigt vill förvaltningen framhålla att handlingsplanen innehåller viktiga och relevanta mål kopplade till bland annat förskola och kultur.

Handlingsplanen lyfter att stadens medarbetare behöver god kunskap om hur jämställdhetsanalyser kan genomföras och att dessa utformas med intersektionella perspektiv för att fånga de olika förutsättningar som finns inom grupperna kvinnor och män/flickor och pojkar. Förvaltningen instämmer i vikten av att genomföra jämställdhetsanalyser av hög kvalitet. Förvaltningen ställer sig även positiv till att intersektionellt perspektiv lyfts in i analyserna.

Förvaltningen vill betona att det finns behov av fortsatt metodstöd och kunskapshöjning för att möjliggöra välgrundade jämställdhetsanalyser. Med ett stärkt centralt stöd i staden kan analyserna genomföras med större likvärdighet mellan

stadens förvaltningar och bolag och resultaten lättare omsättas i konkreta åtgärder i förvaltningens verksamheter.

Sammantaget delar förvaltningen stadsledningskontorets bedömning att handlingsplanen för ett jämställt Stockholm är ett angeläget styrdokument för att stärka, utveckla och samla stadens arbete.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande.

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Nämnden beslutar om omedelbar justering av ärendet.

Reservation av Sophia Granswed Baat m.fl. (M) och Alice Vestlin (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Tapani Juntunen (SD), se Reservationer m.m.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 16 mars 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att föreslagen handlingsplan ger förutsättningar att stärka och utveckla stadens jämställdhetsarbete och delar stadsledningskontorets bedömning att det är angeläget att staden antar en handlingsplan för att stärka och utveckla arbetet för ett jämställt Stockholm.

Förvaltningen ser positivt på att den nya handlingsplanen utgår från fokusområdena i Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna. På detta sätt har handlingsplanen har en tydlig koppling till stadens strategiska arbete med att säkerställa de mänskliga rättigheterna och utgör en fördjupning.

Förvaltningen ser även positivt på att jämställdhetsintegrering fortsatt är den huvudsakliga strategin för stadens jämställdhetsarbete samt att genomförande och uppföljning av handlingsplanen sker i ordinarie processer. Detta tydliggör att jämställdhetsarbetet inte är ett sidospår utan en förutsättning för en rättssäker myndighetsutövning och en inkluderande välfärd. Genom att bedriva arbetet utifrån ett jämställdhetsperspektiv säkerställs att kvaliteten i verksamheterna blir likvärdig för alla invånare.

Vidare ser förvaltningen positivt på att de mer visionära effektmålen konkretiseras genom resultatmål och att det framgår tydligt vilka nämnder som har ett ansvar för genomförandet. Handlingsplanen upplevs mer konkret än det föregående programmet som handlingsplanen ersätter.

Förvaltningen konstaterar att merparten av målen i handlingsplanen berör förvaltningens verksamheter. Redan idag sker förvaltningens arbete i stor utsträckning i linje med handlingsplanens mål och intentioner. Ett

jämställdhetsperspektiv integreras i alla verksamheter genom analyser av könsskillnader och genom att beakta jämställdhet vid planering, genomförande och uppföljning av insatser.

Förvaltningen vill lyfta att det finns en utmaning i att omsätta krav på normkritik i praktiken då arbetet kräver kompetens, reflektion och tidsutrymme hos medarbetare. Det finns även en risk att grupper som äldre, personer med funktionsnedsättning och personer inom socialpsykiatri förbises. För att motverka detta krävs en intersektionell analys, som handlingsplanen framhåller.

En annan utmaning är att det inom vissa delar av utförarverksamheterna saknas möjlighet att följa könsuppdelad statistik. Detta beror främst på att brukarundersökningarna ofta omfattar för få personer för att kunna redovisas könsuppdelat med bibehållen anonymitet. Avsaknaden av data försvårar analysen och uppföljningen av jämställdhetsmålen.

Utifrån Skärholmens demografiska kontext vill förvaltningen även lyfta att jämställdhetsperspektivet ibland kan krocka med det interkulturella perspektivet i arbetet med att skapa representation och igenkänning i den externa kommunikationen.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2026 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Jonas Nilsson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Anne-Lie Elfven (L) och Lars Rottem Krangnes (C), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Martin Westmont (SD), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Stefan Carneros (KD) som instämde i reservation anförd av Anne-Lie Elfven (L) och Lars Rottem Krangnes (C).

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 februari 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att en handlingsplan tagits fram och bedömer att den utgör ett viktigt styrdokument för att stärka, utveckla och samla stadens arbete med att bidra till ökad jämställdhet. Jämställdhetsarbetet har betydelse för många av verksamhetsområdesmålen i budget och är nära kopplat till verksamhetsområdesmål 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt och till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheternas mål om att Stockholms stad är en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism och ligger i linje med förvaltningens pågående arbete för att stärka mänskliga rättigheter och det systematiska kvalitetsarbetet som alltid ska

ske med alla stockholmares fokus och deras bästa i åtanke. Förvaltningen ser en möjlighet att implementeringen av handlingsplanen kan öka verksamheternas kunskaper om inkluderande och normkritiska arbetssätt så att invånare som kommer i kontakt med verksamheterna känner sig väl bemötta och delaktiga i beslut som berör dem oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck. Förslaget till handlingsplan är ett långt dokument. Det skulle kunna kortas ned och vara mer kärnfull och förslagsvis kan delar av det som texten hänvisar till, exempelvis rapporter, istället sammanställas i en litteraturförteckning eller bilaga.

Förvaltningen föreslår att benämningar i texten genomgående ändras från ”skola och förskola” till ”förskola och skola” då förskolan är den första verksamheten man möter av dessa två. I handlingsplanen står det om vikten av att ha god kunskap om att genomföra jämställdhetsanalyser. Förvaltningen anser att kunskapshöjande insatser bör samordnas inom staden så att alla verksamheter får en gemensam grund att utgå ifrån. Det ökar förutsättningarna för likställighet i staden.

Förvaltningen anser att handlingsplanen saknar ett arbetsgivarperspektiv. Som arbetsgivare har staden en viktig roll i arbetet med mänskliga rättigheter och att exempelvis förebygga diskriminering på grund av kön. Att vara en god arbetsgivare är ett prioriterat område i nämndens verksamhetsplan likväl som lokal demokrati där delaktighet och inflytandefrågor ingår. När arbetsgivarperspektivet saknas finns en risk att staden tappar ett helhetsgrepp vad gäller det strukturella arbetet för jämställdhet. Om det perspektivet inte ska ingå behöver avgränsningen motiveras och att handlingsplanen beskriver hur de frågorna tas om hand på annat vis inom staden.

Avslutningsvis anser förvaltningen att det är bra att arbetet med jämställdhet ska integreras i stadens ordinarie styr- och ledningsprocess och att uppföljning ska genomföras inom ramen för den ordinarie uppföljningsprocessen. Detta bidrar till att frågorna fortsätter vara prioriterade.

Stockholm Stadshus AB

Stockholm Stadshus AB:s yttrande daterat den 15 april 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen tillstyrker den föreslagna handlingsplanen. Koncernen omfattar bolag med skilda verksamhetsinriktningar, storlekar och organisatoriska förutsättningar. Det innebär att förmågan att genomföra handlingsplanens alla delar fullt ut i löpande processer varierar. Ett antal dotterbolag lyfter vikten av centralt stöd för att handlingsplanen ska få genomslag. Ett möjligt tillvägagångssätt kan vara att samla ett sådant material på stadens utbildningsplattform.

Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030

Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030:s yttrande daterat den 24 april 2026 har i huvudsak följande lydelse.

I handlingsplanen anges att den sträcker sig fram till 2030 och att stadsledningskontoret vartannat år ska göra en bedömning av stadens arbete gällande mänskliga rättigheter som sammanställs i en rapport till kommunfullmäktige. I detta arbete ingår även handlingsplanerna som hör till programmet för mänskliga rättigheter. Rådet anser att om arbetet för jämställdhet ska få verklig effekt behövs tydligare uppföljning, gärna med hjälp av exempelvis indikatorer, men också en tydligare styrning. Rådet för Agenda 2030 noterar att handlingsplanen i sin nuvarande form har en hög ambitionsnivå men saknar de konkreta verktyg som krävs för en effektiv implementering. Vi ser ett behov av följande:

Fastställande av indikatorer

Handlingsplanen nämner effekt- och resultatmål, men saknar definierade indikatorer. Rådet vill att staden fastställer mätbara nyckeltal kopplade till FN:s globala mål 5. Utan en tydlig mätning och kvantifierbara mål blir det omöjligt att utvärdera om stadens insatser faktiskt leder till ökad jämställdhet fram till år 2030. Vissa av de nationella indikatorerna kan vara ett stöd, men med fördel kompletteras med ytterligare egna indikatorer som man ser som en del av lösningen och som staden förfogar över (t ex andelen kvinnor med heltidsarbete respektive tillsvidareanställning i kommunalt ägd eller kommunalt finansierad verksamhet som komplettering till de nationella indikatorer som avser tillräcklig inkomst).

En jämlik bostadsmarknad för alla

Enligt Jämställdhetsmyndigheten är bostadsmarknaden strukturellt ojämlik (gäller både unga och ensamstående kvinnor med barn som är en mycket utsatt grupp). Rådet anser att staden behöver tillgodose behovet av hyresrätter till överkomligt pris, som en integrerad del av jämställdhetsarbetet, och i hela bostadsbeståndet, såväl befintligt som kommande, kommunalägt som privatägt.

Tätare uppföljningsintervall

Att uppföljning sker vartannat år är otillräckligt för att säkerställa kontinuitet och kurskorrigering. Handlingsplanen har knappa fyra år på sig för genomförande.

Förtydligat operativt ansvar

På flertalet ställen i handlingsplanen anges att ansvariga är "samtliga nämnder och bolagsstyrelser", det är självfallet lovvärt och jämställdhetsfrågor berör också samtliga verksamheter. Dock riskerar det i ett ansvarsperspektiv att göra ansvarsfördelningen diffus. Ett alternativ är att utpeka de nämnder som är särskilt betydelsefulla för specifika frågor och också ge dem en möjlighet att samordna med annan verksamhet då frågornas lösning kräver det. Det behöver framgå hur staden avser att stödja och utkräva ansvar från de verksamheter som inte uppvisar progression i sitt jämställdhetsarbete.

Resurssättning

Implementering av kunskapshöjande insatser kräver både tid och ekonomiska medel. Rådet saknar en beskrivning av hur dessa insatser ska finansieras och prioriteras inom ramen för befintliga resurser för att säkerställa att arbetet får genomslag i hela organisationen.

Akademikerförbundet SSR Stockholms stad

Akademikerförbundet SSR Stockholms stads yttrande daterat den 21 april 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till bland andra Akademikerförbundet SSR Stockholm stad. Akademikerförbundet SSR är ett akademiskt förbund och företräder drygt 3000 medlemmar med anställning i Stockholms stad. De största medlemsgrupperna är socialsekreterare och biståndshandläggare, men förbundet organiserat diverse medlemsgrupper på i stort sett samtliga stadens förvaltningar.

Akademikerförbundet SSR arbetar aktivt med arbetsmiljöfrågor och arbetsvillkor för förbundets medlemmar. Sedan ett antal år tillbaka driver förbundet frågan om att Stockholms stad ska förse personaltoaletterna med skydd i händelse av oförutsedd menstruation. Förbundet ser detta som en naturlig del av att arbeta med en jämställd arbetsmiljö.

Vidare arbetar förbundet med frågor om jämställda löner och samhällsproblem kring företrädesvis kvinnors obetalda arbete. Det är av yttersta vikt att staden arbetar med jämställdhetsfrågor och Akademikerförbundet SSR ser behov av en handlingsplan.

Handlingsplanen åsyftar främst nämnder och bolags arbete för stockholmarna. Akademikerförbundet SSR önskar att staden genom handlingsplanen även förstärker sitt arbete med jämställdhetsfrågorna inom personalfrågorna.

Vidare medskick är att respektive förvaltning behöver ges vägledning för att ta fram nya arbetssätt för hur verksamheterna ska kunna arbeta med att förverkliga målen i handlingsplanen. Ett sådant arbete behöver föregås av dialog med skyddsombud och övriga medarbetare inom verksamheterna.

En ytterligare aspekt är hot och våld i arbetslivet, något som tyvärr sker frekvent inom socialtjänsten. Arbetsmiljöverket har i en kunskapsöversikt inom socialtjänsten lyft avsaknaden av ett köns- och genusperspektiv likväl som ett intersektionellt perspektiv på säkerhet och sårbarhet. Myndigheten menar att en ökad förståelse av hur olika grupper inom socialtjänsten upplever och hanterar hot skulle bidra till mer träffsäkra och jämlika insatser.

Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsen Stockholms yttrande daterat den 9 april 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Övergripande synpunkter

Stockholms stad har presenterat en handlingsplan med många intressanta förslag till aktiviteter som kan få positiva effekter. En av styrkorna är att planen utgår från de utmaningar som Stockholms stad särskilt noterat. Flera av beskrivningarna av problemen, målsättningarna och åtgärderna är i linje med dem i Länsstrategi för jämställdhetsintegrering Stockholms län 2024–2027.

Länsstyrelsen Stockholm anser att användningen av ett MR-perspektiv i stället för ett jämställdhetsperspektiv kan vara relevant, så länge detta inte används på bekostnad av jämställdhetsperspektivet. Det är därför bra att det nämns i planen att jämställdhetsintegrering fortsatt ska vara den huvudsakliga strategin och att man betonar vikten av jämställdhetsanalyser.

Under avsnittet Velfärd och service (sid. 14) nämns vikten av intersektionella analyser. Det kan vara värt att understryka vikten av ett intersektionellt perspektiv i analyserna på flera ställen i handlingsplanen.

Stockholms stad har delat in handlingsplanen i tre fokusområden:

Kunskap och information

Velfärd och service

Delaktighet och service.

Att fokusera på vissa områden mer än andra kan ge ökad effekt. Länsstyrelsen Stockholm kan inte avgöra om de tre fokusområdena är de mest relevanta. Det saknas dock åtgärder inom områdena civilt försvar och krisberedskap. Staden kan med fördel genomföra kunskapshöjande insatser om jämställdhet och mänskliga rättigheter för de som planerar övningar och utbildningar inom dessa områden.

I handlingsplanen används effekt- och resultatmål. Det underlättar uppföljningen och utvärderingen. Tillsammans med kommun-styrelsens samordning, stöd och uppföljning skapar det en tydlig styrning. Däremot kan chefers och ledares betydelse för utvecklingen av arbetet och uppföljningen av medarbetarnas arbetssätt betonas på flera ställen.

Särskilda synpunkter

Fokusområde: Kunskap och information

I handlingsplanen anges sex exempel på kunskapshöjande insatser. Utbildning är viktigt, för att stadens anställda ska veta vad, varför och hur de ska bedriva arbetet för mänskliga rättigheter. Jämställdhetsutbildningar som verksamhetsanpassats ökar känslan av meningsfullhet och förbättrar chanserna att medarbetarna använder ett jämställdhets- eller MR-perspektiv i sitt arbete.

I skrivningarna om jämställdhetsanalyser bör också betydelsen av att hitta orsakerna till problemen nämnas.

Fokusområde: Velfärd och service

Handlingsplanen betonar vikten av att analysera konsekvenserna för könen liksom att synliggöra resursfördelningen (mellan kvinnor/flickor å ena sidan jämfört med män/pojkar å andra sidan) i arbetet med jämställdhetsintegrering. Vikten av att hitta orsakerna till resursfördelningen bör också nämnas.

Begreppet likvärdig förekommer flertalet gånger i handlingsplanen. I samband med att resurstilldelningen, handläggningstid eller service kan det vara av värde att beskriva varför likvärdigheten ska gälla framför en lika tilldelning mellan könen.

På sidan 13 nämns ”en sexualitet som avviker från normen”. Meningen bör ändras. Uttrycket kan bidra till synen på vissa grupper som anormala.

Handlingsplanen betonar vikten av att synliggöra normer, maktstrukturer och värderingar. Det är bra. Skrivningarna kring detta är mycket viktiga som ledstjärnor i medarbetarnas arbete.

Upphandling

Det är bra att staden vill använda ett MR-perspektiv vid upphandling. Förvaltningar och bolag uppmanas att ställa krav på leverantörers kompetens avseende lika rättigheter och möjligheter. Hur detta ska gå till framgår inte och kan utvecklas

Skola och förskola

En av orsakerna till ojämlikheterna på arbetsmarknaden, de ojämställda lönerna och människors möjligheter i livet, som en följd av dessa, beror bland annat på flickors och pojkars studieval i skolan. Enligt forskningen torde uppfattningar bland unga om vilka studieval som är lämpliga formas redan i ung ålder. Då studievalen har en så avgörande betydelse för gruppernas framtid vore det betydelsefullt att skapa en målsättning för detta i handlingsplanen.

Socialtjänst och andra verksamheter som möter stockholmare

Vad gäller mål 3 bör medborgarnas inflytande över insatsernas utformning nämnas. Forskning visar att det inflytandet ibland saknas.

Arbetsmarknadsinsatser

Handlingsplanen tar på sidan 23 upp att kvinnor med utländsk bakgrund jämte kvinnor med funktionsnedsättningar möter särskilda hinder. Kvinnorna med utländsk bakgrund har en mycket sämre förankring på arbetsmarknaden jämfört med männen i Stockholms län. Den gruppen utgör en särskild utmaning av sådan grad att ett mål för dem borde skapas.

Kultur, idrott och fritid

Målen är väl formulerade. Det vore av värde att synliggöra resurstilldelningen till idrotter där det finns en överrepresentation av enderas könet (exempelvis ridning och ishockey). Vikten av årliga dialoger med idrottsföreningarna, om deras arbete ur ett

MR-perspektiv och uppföljningar av detta, kan också vara värt att skriva om i handlingsplanen.

Offentliga miljöer

I detta avsnitt nämns området stadsbyggnad. Då kvinnor och äldre liksom grupper med lägre inkomster eller personer med funktionsvariationer är mer beroende av kollektivtrafiken än genomsnittet borde en diskussion om transportplaneringen och infrastrukturen för dessa grupper vara relevant.

Fokusområde: Delaktighet och inflytande

Det saknas uppgifter och statistik över olika gruppers deltagande och inflytande. Det är därför bra att handlingsplanen nämner detta.

Målen för arbetet för ökat deltagande och inflytande är väl formulerade.

Sveriges kvinnoorganisationer

Sveriges kvinnoorganisationers yttrande daterat den 14 april 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Definitionen av jämställdhet

I handlingsplanen definieras jämställdhet enligt följande: ”Jämställdhet – det vill säga att kvinnor, män och ickebinära ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.”.

Sveriges jämställdhetspolitiska mål

Sveriges Kvinnoorganisationer vill påminna om att Sveriges jämställdhetspolitiska mål definierar jämställdhet som ”Jämställdhet handlar om att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv”. Att skilja på kön och könsidentitet är avgörande för att arbetet med jämställdhet ska få verkan. Praktiskt jämställdhetsarbete kräver att kön konsekvent synliggörs och det från juridiskt kön. Sverige har två juridiska kön: kvinna och man. Om man utöver juridiskt kön vill adressera andra perspektiv, så som könsidentitet, är det bättre att göra det här samtidigt som man konsekvent adresserar kvinnor och män, flickor och pojkar.

Handlingsplanen lyfter likaså: ”Alla identifierar sig dock inte som antingen kvinna eller man och alla identifierar sig inte med sitt juridiska kön. Stockholm stads jämställdhetsarbete ska synliggöra alla oavsett kön, inklusive kvinnor, män och ickebinära, och oavsett transerfarenhet.”

Jämställdhet är ett majoritetsperspektiv som omfattar hela befolkningen, kvinnor och män är stora grupper som i sig rymmer olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar. Könsidentitet och könsöverskridande uttryck är, liksom andra diskrimineringsgrunder, ett minoritetsperspektiv som kräver riktade insatser och analyser för att inte tappas bort.

Handlingsplanen för jämställdhet gör tyvärr inte denna viktiga åtskillnad mellan minoritets- och majoritetsperspektiv, vilket innebär att den riskera missa större jämställdhetsproblem och minoritets-gruppers specifika behov.

Alltid kön, men inte bara kön

Handlingsplanen för jämställdhet lyfter löpande vikten av intersektionella analyser för träffsäkra jämställdhetsanalyser som tar hänsyn till olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar. Intersektionalitet handlar mycket riktigt om hur olika diskrimineringsgrunder och maktordningar påverkar och förstärker varandra, vilket är viktigt att ta hänsyn till. Samtidigt finns det risk för perspektivträngsel som i sin tur kan försvåra möjligheten att urskilja mönster, där jämställdhetsperspektivet i sin tur riskeras att tappas bort.

I Jämställdhetsmyndighetens förordning ges en god beskrivning av hur man bör hantera att anlägga flera perspektiv: ”maktordningar baserade på kategorier så som sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, social bakgrund, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller ålder” ska beaktas ”när det bidrar till bättre prioriteringar och större träffsäkerhet i utformningen av insatserna och genomförandet av jämställdhetspolitiken”.

För att säkra att jämställdhetsperspektivet inte tappas bort, är det viktigt att handlingsplanen poängterar att intersektionella analyser alltid måste utgå från principen alltid kön, inte bara kön, som är ett majoritetsperspektiv och att andra perspektiv inkluderas där så är lämpligt.

Att synliggöra kvinnor och män – metoder för könsuppdelad statistik

Sveriges Kvinnoorganisationer delar handlingsplanens skrivning att ”arbetet med jämställdhetsintegrering är att synliggöra och analysera vilka konsekvenser förslag, aktiviteter och fördelning av resurser får för kvinnor och män.”

Jämställdhetsintegrering är den strategi som Sverige, EU och FN beslutat att man ska arbeta utifrån för att uppnå ett jämställt samhälle. Detta förutsätter att kön konsekvent synliggörs och att jämställdhetsperspektivet beaktas i alla beslut, på alla nivåer och i alla steg av processen. Jämställdhetsanalyser och könsuppdelad statistik utgör grunden för jämställdhetsintegrering och för att genomföra träffsäkra insatser och riktade åtgärder för olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar.

Handlingsplanen poängterar att stadens verksamheter ska dela upp statistik på kön, och andra relevanta faktorer vid uppföljning av översyn av verksamheten.

Handlingsplanen anger också att:

”i de fall statistik tas fram genom enkäter som inte kopplas till det juridiska könet/personnumret går det att även inkludera ickebinära personer genom att lägga till fler svarsalternativ än kvinna/flicka och man/pojke.

Enligt statistikförordningen ska all individbaserad officiell statistik vara uppdelad efter kön om det inte finns särskilda skäl mot detta. Precis som handlingsplanen anger

är det möjligt att i undersökningar inhämta information om könsöverskridande identitet eller uttryck. När det här görs är det viktigt att notera att enligt dataskyddsförordningen GDPR, är könsidentitet tillskillnad från kön en känslig personuppgift. Vidare är det viktigt att beakta att gruppen ickebinära och transpersoner är en liten grupp, där det kan vara svårt att få så många svar som behövs för att använda resultaten. Utifrån det här kan det vara mer gångbart att inhämta kunskap om gruppen genom referensgrupper eller konsultation med fristående experter.

Eftersom kön och könsidentitet är olika saker, kan frågor om könsidentitet aldrig ersätta frågor om kön. När det är befogat och juridiskt möjligt att samla in data uppdelat på könsidentitet, kan frågan om könsidentitet ställas utöver frågan om kön, i vad som brukar beskrivas som tvåstegsmodellen. Tvåstegsmodellen innebär att man ställer två frågor om könsaspekter enligt nedan exempel:

Vilket är ditt kön?

Den här frågan ställer vi för att följa upp kommunens resultat uppdelat på kön och säkerställa en jämställd verksamhet med lika villkor för flickor och pojkar, kvinnor och män. Vi utgår från det kön som du har i folkbokföringen, så kallat juridiskt kön. I Sverige finns två juridiska kön: kvinna och man.

☐ Kvinna ☐ Man ☐ Vill inte svara

Vilken är din könsidentitet?

Könsidentitet är det kön du själv känner dig som. Den här frågan ställer vi för att kunna följa upp kommunens resultat och säkerställa en jämlik verksamhet för alla oavsett könsidentitet.

☐ Kvinna ☐ Man ☐ Annat ☐ Vill ej uppge

* I exemplet ovan efterfrågas information om juridiskt kön. Det är också möjligt att samla in information om biologiskt kön, som är en viktig grund för jämställdhetsarbetet. Det kan till exempel göras genom att fråga vilket kön personen registrerades som vid födseln.

** Tänk på att även frågan om könsidentitet bör vara könad så att skillnader mellan transkvinnor och transmän kan upptäckas.

Registerbaserad statistik gör det möjligt att se strukturella mönster på gruppnivå i stora grupper, vilket är avgörande för jämställdhetsarbetet.

Vision Stockholm stad

Vision Stockholm stad yttrande daterat den 24 april 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Vision Stockholms stad ställer sig positiv till kommunens handlingsplan.

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation av Per Rosencrantz (M)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna. Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning. Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem. För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig. Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Särskilt uttalande av Christina Tufvesson (L)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar

ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer. Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument. Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ. Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av. En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och Arbetsmarknadsnämnden helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner. Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Exploateringsnämnden

Reservation av Gabriel Kroon (SD)

1. att delvis bifalla kontorets förslag samt
2. att därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas.

Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen. Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmaktssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar.

Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppgifterna, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete. Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Reservation av Peter Öberg (L)

1. att nämnden beslutar att återremittera ärendet, samt
2. att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer.

Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument.

Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av.

En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner.

Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Fastighetsnämnden

Reservation av Henrik Virro m.fl. (M)

1. att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag samt
2. att därutöver anföra följande:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga

förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning.

Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem. För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig. Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Reservation av Hansi Karppinen (L)

1. att nämnden beslutar att återremittera ärendet samt
2. att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om

jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer.

Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument.

Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet

ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta “skulle behöva lyftas tydligare”. Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av.

En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte “tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter”. Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs. Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag. Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner.

Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas.

Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Ersättaryttrande av Lovisa Hedin (KD)

1. Att avstyrka Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 i sin helhet.
2. Att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 är tyvärr ännu ett skolboksexempel på hur vänstern förvandlar ett viktigt samhällsmål till ytterligare ett projekt för tröttsam radikalfeminism och identitetspolitik. I stället för att utgå från individens

frihet, ansvar och möjligheter, så tar man avstamp i teorin om ett "könsmaktssystem" – där mannen per definition är norm och kvinnan offer. Det är inte en seriös problemformulering – det är en ideologisk dröm förklädd till kommunal styrning.

Handlingsplanen genomsyras av tankar om normkritik, intersektionella analyser och krav på att varje beslut, från förskola till arbetsmarknadsinsatser, ska anpassas efter politisk ideologi. Resultatet blir inte bättre välfärd utan mer byråkrati. Det innebär tjänstepersoner som ska producera en aldrig sinande ström av ideologiskt färgade pappersprodukter, samtidigt som stockholmarna väntar på bättre skolresultat, tryggare miljöer och en socialtjänst som faktiskt fungerar. Mest talande är kanske synen på människors egna livsval. Handlingsplanen stipulerar att staden ska motverka normer som "befäster könssegregeringen" och uppmuntra studie- och yrkesval som "utmanar stereotyper". Vänsterpolitiker tar sig helt sonika rätten att klampa rätt in i människors fria livsval. Det offentliga ska inte uppfostra medborgare till "rätt" preferenser. Det ska undanröja verkliga hinder, inte moralisera över att kvinnor och män ibland väljer olika. För när kvinnor och flickor beskriver verklig otrygghet i kollektivtrafiken och i det offentliga rummet, så svarar vänstern med dialoger och kunskapshöjande insatser. Stockholmarna behöver inte fler genusseminarier. De behöver bättre belysning, fler ordningsvakter, renare miljöer och en politik som sätter trygghet före marxistiska teorier. Samtidigt väljer vänsterstyret, trots alla fina ord, att tillmötesgå hederskultur och normer när det kommer till att könssegregerad simtider för män och kvinnor i stadens badhus.

Stockholmana förtjänar bättre än ännu en handlingsplan byggd på den olyckliga kombinationen av ideologiskt önsketänkande och praktisk undfallenhet när det väl kommer till krita att stå upp för jämställdhet.

Förskolenämnden

Reservation av Åsa Nilsson Söderström (L) och Ismail Ali (C)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att därutöver anföra.

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna och Centerpartiet delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer.

Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument. Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas.

Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ. Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av. En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "tillräckligt väl Förskolenämnden den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner. Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Reservation av Sophia Granswed Baat m.fl. (M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga

förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna. Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning. Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem. För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig. Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Reservation av Linnéa Vinge (SD)

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas.

Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen.

Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmaktssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar. Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppgifterna, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Idrottsnämnden

Reservation av Hanna Wistrand (L)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att därutöver anföra:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer. Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument. Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ. Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av. En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "*tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter*". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande. Något som även idrottsförvaltningen lyfter i sitt utlåtande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner. Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Särskilt uttalande av Leif Söderström (SD)

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas.

Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen.

Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmakssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar. Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppdraget, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Kulturnämnden

Reservation av Niclas Peyron (L)

att nämnden delvis godkänner förvaltningens förslag till beslut, och anför därutöver följande:

Vi anser att programmet har för många brister och att kommunstyrelsen bör återremittera ärendet till berörd nämnd. Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om

jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer.

Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument.

Det finns exempelvis ett uttalat behov av “stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning”. Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan

jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta “skulle behöva lyftas tydligare”. Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av.

En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte “tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter”. Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs. Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag. Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner.

Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent

jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Reservation av Kristina Lutz m.fl. (M)

att nämnden delvis godkänner förvaltningens förslag till beslut, och anför därutöver följande:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning.

Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med

hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem.

För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig.

Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Ersättaryttrande av Destiny Zandi Lindgren (KD)

- att avstyrka Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 i sin helhet
- att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 är tyvärr ännu ett skolboksexempel på hur vänstern förvandlar ett viktigt samhällsmål till ytterligare ett projekt för tröttsam radikalfeminism och identitetspolitik. I stället för att utgå från individens frihet, ansvar och möjligheter, så tar man avstamp i teorin om ett "könsmaktssystem" – där mannen per definition är norm och kvinnan offer. Det är inte en seriös problemformulering – det är en ideologisk dröm förklädd till kommunal styrning.

Handlingsplanen genomsyras av tankar om normkritik, intersektionella analyser och krav på att varje beslut, från förskola till arbetsmarknadsinsatser, ska anpassas efter politisk ideologi. Resultatet blir inte bättre välfärd utan mer byråkrati. Det innebär tjänstepersoner som ska producera en aldrig sinande ström av ideologiskt färgade pappersprodukter, samtidigt som stockholmarna väntar på bättre skolresultat, tryggare miljöer och en socialtjänst som faktiskt fungerar. Mest talande är kanske synen på människors egna livsval. Handlingsplanen stipulerar att staden ska motverka normer som "befäster könssegregeringen" och uppmuntra studie- och yrkesval som "utmanar stereotyper". Vänsterpolitiker tar sig helt sonika rätten att klampa rätt in i människors fria livsval. Det offentliga ska inte uppfostra medborgare till "rätt" preferenser. Det ska undanröja verkliga hinder, inte moralisera över att kvinnor och män ibland väljer olika. För när kvinnor och flickor beskriver verklig otrygghet i kollektivtrafiken och i det offentliga rummet, så svarar vänstern med dialoger och kunskapshöjande insatser. Stockholmarna behöver inte fler genusseminarier. De behöver bättre belysning, fler ordningsvakter, renare miljöer och en politik som sätter trygghet före marxistiska teorier. Samtidigt väljer vänsterstyret, trots alla fina ord, att tillmötesgå hederskultur och normer när det kommer till att könssegregerad simtider för män och kvinnor i stadens badhus.

Stockholmarna förtjänar bättre än ännu en handlingsplan byggd på den olyckliga kombinationen av ideologiskt önsketänkande och praktisk undfallenhet när det väl kommer till krita att stå upp för jämställdhet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation av Torbjörn Erbe m.fl. (M)

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut samt
2. att därutöver anföra följande:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, Miljö- och hälsoskyddsnämnden mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning.

Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem. För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig.

Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Reservation av Anders Edin (SD)

1. att nämnden beslutar att avslå förvaltningens förslag till beslut samt
2. att därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas. Miljö- och hälsoskyddsnämnden Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen.

Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmaktssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar.

Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppdraget, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Reservation av Joakim Rönnbäck (L)

1. att återremittera ärendet samt
2. att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om

jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer.

Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument.

Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När

ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av.

En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs. Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag. Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner.

Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Socialnämnden

Reservation av Jan Jönsson (L) och Kristin Jacobsson (C)

1. att återremittera ärendet, samt
2. att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer. Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument. Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av. En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner. Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att

handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Reservation av Andréa Hedin m.fl. (M)

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut, samt
2. att därutöver anföra följande:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av Socialnämnden handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning. Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser.

Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem. För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig.

Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Särskilt uttalande av Tapani Juntunen (SD)

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas.

Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen. Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmaktssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar.

Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppgifterna, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Ersättaryttrande av Maurice Forslund (KD)

1. att avstyra Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 i sin helhet, samt
2. att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 riskerar att bli ideologi framför faktisk politik. I stället för att utgå från individens frihet, ansvar och möjligheter, så tar man avstamp i teorin om ett "könsmaktssystem" – där mannen per definition är norm och kvinnan offer. Det är inte en seriös problemformulering – det är en ideologisk dröm förklädd till kommunal styrning.

Handlingsplanen genomsyras av tankar om normkritik, intersektionella analyser och krav på att varje beslut, från förskola till arbetsmarknadsinsatser, ska anpassas efter politisk ideologi. Resultatet blir inte bättre välfärd utan mer byråkrati. Det innebär tjänstepersoner som ska producera en aldrig sinande ström av ideologiskt färgade pappersprodukter, samtidigt som stockholmarna väntar på bättre skolresultat, tryggare miljöer och en socialtjänst som faktiskt fungerar.

Mest talande är kanske synen på människors egna livsval. Vi kristdemokrater vänder oss emot att staden ska motverka normer som "befäster könssegregeringen" och uppmuntra studie- och Socialnämnden yrkesval som "utmanar stereotyper". Detta mot bakgrund av att det riskerar att klampa rätt in i människors fria livsval. Vi

kristdemokrater vill istället stärka alla barns och stockholmares möjligheter att leva fria och trygga liv så som de själva önskar. Det är de dåliga normerna och värderingarna som ska bekämpas – inte normer och värderingar i sig.

För när kvinnor och flickor beskriver verklig otrygghet i kollektivtrafiken och i det offentliga rummet, så svarar vänstern med dialoger och kunskapshöjande insatser. Stockholmarna behöver inte fler genusseminarier. De behöver bättre belysning, fler ordningsvakter, renare miljöer och en politik som sätter trygghet före marxistiska teorier. Samtidigt väljer vänsterstyret, trots alla fina ord, att tillmötesgå hederskultur och normer när det kommer till att könssegregerad simtider för män och kvinnor i stadens badhus.

Kristdemokraterna vill se en handlingsplan för jämställdhet som på ett tydligare sätt identifierar de hindren som faktiskt begränsar män och kvinnor i vardagen från att leva fria och självständiga liv. För att nämna några konkreta exempel hade vi velat se tydligare mål och arbetssätt kopplat till bland annat arbetet med att motverka kriminaliteten, otryggheten och för att stärka stödet till brottsoffer. Det hade också kunnat handla mer om skolans ansvar i att motverka psykisk ohälsa och ätstörningar, som drabbar många unga flickor. Det hade kunnat lyfta fram arbetsmarknadsnämndens och socialnämndens arbete med att minska kvinnors sjukskrivningar och underlätta för nyblivna mammor.

Förslaget till handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 är rikt på ideologiska termer –men desto fattigare på praktiska arbetssätt kopplade till konkreta utmaningar.

Trafiknämnden

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (M)

1. att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut, samt
2. att därutöver anföra följande:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna

snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning.

Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem.

För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig.

Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Reservation av Anders Lindman (SD)

1. att nämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag, samt
2. att därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas.

Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen. Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmaktssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar.

Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt inom i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppdraget, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Reservation av Sara Svanström (L)

1. att nämnden beslutar att återremittera ärendet, samt
2. att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer. Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument.

Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av.

En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs. Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner.

Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Ersättaryttrande av Destiny Zandi Lindgren (KD)

- att avstyra Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 i sin helhet
- att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 är tyvärr ännu ett skolboksexempel på hur vänstern förvandlar ett viktigt samhällsmål till ytterligare ett projekt för tröttsam radikalfeminism och identitetspolitik. I stället för att utgå från individens frihet, ansvar och möjligheter, så tar man avstamp i teorin om ett "könsmaktssystem" – där mannen per definition är norm och kvinnan offer. Det är inte en seriös problemformulering – det är en ideologisk dröm förklädd till kommunal styrning.

Handlingsplanen genomsyras av tankar om normkritik, intersektionella analyser och krav på att varje beslut, från förskola till arbetsmarknadsinsatser, ska anpassas efter politisk ideologi. Resultatet blir inte bättre välfärd utan mer byråkrati. Det innebär tjänstepersoner som ska producera en aldrig sinande ström av ideologiskt färgade pappersprodukter, samtidigt som stockholmarna väntar på bättre skolresultat, tryggare miljöer och en socialtjänst som faktiskt fungerar.

Mest talande är kanske synen på människors egna livsval. Handlingsplanen stipulerar att staden ska motverka normer som "befäster könssegregeringen" och uppmuntra studie- och yrkesval som "utmanar stereotyper". Vänsterpolitiker tar sig helt sonika rätten att klampa rätt in i människors fria livsval.

Det offentliga ska inte uppfostra medborgare till "rätt" preferenser. Det ska undanröja verkliga hinder, inte moralisera över att kvinnor och män ibland väljer olika.

För när kvinnor och flickor beskriver verklig otrygghet i kollektivtrafiken och i det offentliga rummet, så svarar vänstern med dialoger och kunskapshöjande insatser. Stockholmarna behöver inte fler genusseminarier. De behöver bättre belysning, fler ordningsvakter, renare miljöer och en politik som sätter trygghet före marxistiska teorier. Samtidigt väljer vänsterstyret, trots alla fina ord, att tillmötesgå hederskultur och normer när det kommer till att könssegregerad simtider för män och kvinnor i stadens badhus.

Stockholmana förtjänar bättre än ännu en handlingsplan byggd på den olyckliga kombinationen av ideologiskt önsketänkande och praktisk undfallenhet när det väl kommer till krita att stå upp för jämställdhet.

Utbildningsnämnden

Reservation av Andréa Hedin m.fl. (M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anförä:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning.

Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem.

För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig.

Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Reservation av Jan Jönsson (L)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att därutöver anföra:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om

jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer.

Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument. Det finns exempelvis ett uttalat behov av “stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning”. Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att

genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ. Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan

jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta “skulle behöva lyftas tydligare”. Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av.

En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte “tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter”. Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs. Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna. Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner.

Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Reservation av Linnéa Vinge (SD)

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda

förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas. Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen. Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmaktssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar.

Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppdraget, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete. Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Ersättaryttrande av Erik Ehre (KD)

1. att avstyrka Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 i sin helhet
2. att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 riskerar att bli ideologi framför faktisk politik. I stället för att utgå från individens frihet, ansvar och möjligheter, så tar man avstamp i teorin om ett "könsmaktssystem" – där mannen per definition är norm och kvinnan offer. Det är inte en seriös problemformulering – det är en ideologisk dröm förklädd till kommunal styrning.

Handlingsplanen genomsyras av tankar om normkritik, intersektionella analyser och krav på att varje beslut, från förskola till arbetsmarknadsinsatser, ska anpassas efter politisk ideologi. Resultatet blir inte bättre välfärd utan mer byråkrati. Det innebär tjänstepersoner som ska producera en aldrig sinande ström av ideologiskt färgade

pappersprodukter, samtidigt som stockholmarna väntar på bättre skolresultat, tryggare miljöer och en socialtjänst som faktiskt fungerar. Mest talande är kanske synen på människors egna livsval. Vi kristdemokrater vänder oss emot att staden ska motverka normer som "befäster könssegregeringen" och uppmuntra studie- och yrkesval som "utmanar stereotyper". Detta mot bakgrund av att det riskerar att klampa rätt in i människors fria livsval. Vi kristdemokrater vill istället stärka alla barns och stockholmarnas möjligheter att leva fria och trygga liv så som de själva önskar. Det är de dåliga normerna och värderingarna som ska bekämpas – inte normer och värderingar i sig.

För när kvinnor och flickor beskriver verklig otrygghet i kollektivtrafiken och i det offentliga rummet, så svarar vänstern med dialoger och kunskapshöjande insatser. Stockholmarna behöver inte fler genusseminarier. De behöver bättre belysning, fler ordningsvakter, renare miljöer och en politik som sätter trygghet före marxistiska teorier. Samtidigt väljer vänsterstyret, trots alla fina ord, att tillmötesgå hederskultur och normer när det kommer till att könssegregerad simtider för män och kvinnor i stadens badhus.

Kristdemokraterna vill se en handlingsplan för jämställdhet som på ett tydligare sätt identifierar de hindren som faktiskt begränsar män och kvinnor i vardagen från att leva fria och självständiga liv. För att nämna några konkreta exempel hade vi velat se tydligare mål och arbetssätt kopplat till bland annat arbetet med att motverka kriminaliteten, otryggheten och för att stärka stödet till brottsoffer. Det hade också kunnat handla mer om skolans ansvar i att motverka psykisk ohälsa och ätstörningar, som drabbar många unga flickor. Det hade kunnat lyfta fram arbetsmarknadsnämndens och

Äldrenämnden

Reservation av Nike Örbrink (KD)

1. att avstyrka Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 i sin helhet
2. att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 riskerar att bli ideologi framför faktisk politik. I stället för att utgå från individens frihet, ansvar och möjligheter, så tar man avstamp i teorin om ett "könsmaktssystem" – där mannen per definition är norm och kvinnan offer.

Det är inte en seriös problemformulering – det är en ideologisk dröm förklädd till kommunal styrning.

Handlingsplanen genomsyras av tankar om normkritik, intersektionella analyser och krav på att varje beslut, från förskola till arbetsmarknadsinsatser, ska anpassas efter politisk ideologi. Resultatet blir inte bättre välfärd utan mer byråkrati. Det innebär tjänstepersoner som ska producera en aldrig sinande ström av ideologiskt färgade

pappersprodukter, samtidigt som stockholmarna väntar på bättre skolresultat, tryggare miljöer och en socialtjänst som faktiskt fungerar.

Mest talande är kanske synen på människors egna livsval. Vi kristdemokrater vänder oss emot att staden ska motverka normer som "befäster könssegregeringen" och uppmuntra studie- och yrkesval som "utmanar stereotyper". Detta mot bakgrund av att det riskerar att klampa rätt in i människors fria livsval. Vi kristdemokrater vill istället stärka alla barns och stockholmarnas möjligheter att leva fria och trygga liv så som de själva önskar. Det är de dåliga normerna och värderingarna som ska bekämpas – inte normer och värderingar i sig.

För när kvinnor och flickor beskriver verklig otrygghet i kollektivtrafiken och i det offentliga rummet, så svarar vänstern med dialoger och kunskapshöjande insatser. Stockholmarna behöver inte fler genusseminarier. De behöver bättre belysning, fler ordningsvakter, renare miljöer och en politik som sätter trygghet före marxistiska teorier. Samtidigt väljer vänsterstyret, trots alla fina ord, att tillmötesgå hederskultur och normer när det kommer till att könssegregerad simtider för män och kvinnor i stadens badhus.

Kristdemokraterna vill se en handlingsplan för jämställdhet som på ett tydligare sätt identifierar de hindren som faktiskt begränsar män och kvinnor i vardagen från att leva fria och självständiga liv.

För att nämna några konkreta exempel hade vi velat se tydligare mål och arbetssätt kopplat till bland annat arbetet med att motverka kriminaliteten, otryggheten och för att stärka stödet till brottsoffer. Det hade också kunnat handla mer om skolans ansvar i att motverka psykisk ohälsa och ätstörningar, som drabbar många unga flickor. Det hade kunnat lyfta fram arbetsmarknadsnämndens och socialnämndens arbete med att minska kvinnors sjukskrivningar och underlätta för nyblivna mammor.

Förslaget till handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 är rikt på ideologiska termer – men desto fattigare på praktiska arbetssätt kopplade till konkreta utmaningar

Reservation av Margita Jacobsson (L) och Malin Frick (C)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att därutöver anföra.

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna och Centerpartiet delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer.

Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument.

Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av.

En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner.

Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Överförmyndarnämnden

Reservation av Ewa Samuelsson (KD)

1. Att avstyrka Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 i sin helhet
2. Att därutöver anföra följande:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 riskerar att bli ideologi framför faktisk politik. I stället för att utgå från individens frihet, ansvar och möjligheter, så tar man avstamp i teorin om ett "könsmaktssystem" – där mannen per definition är norm och kvinnan offer. Det är inte en seriös problemformulering – det är en ideologisk dröm förklädd till kommunal styrning.

Handlingsplanen genomsyras av tankar om normkritik, intersektionella analyser och krav på att varje beslut, från förskola till arbetsmarknadsinsatser, ska anpassas efter politisk ideologi. Resultatet blir inte bättre välfärd utan mer byråkrati. Det innebär tjänstepersoner som ska producera en aldrig sinande ström av ideologiskt färgade pappersprodukter, samtidigt som stockholmarna väntar på bättre skolresultat, tryggare miljöer och en socialtjänst som faktiskt fungerar.

Mest talande är kanske synen på människors egna livsval. Vi kristdemokrater vänder oss emot att staden ska motverka normer som "befäster könssegregeringen" och uppmuntra studie- och yrkesval som "utmanar stereotyper". Detta mot bakgrund av att det riskerar att klampa rätt in i människors fria livsval. Vi kristdemokrater vill istället stärka alla barns och stockholmarnas möjligheter att leva fria och trygga liv så som de själva önskar. Det är de dåliga normerna och värderingarna som ska bekämpas – inte normer och värderingar i sig.

För när kvinnor och flickor beskriver verklig otrygghet i kollektivtrafiken och i det offentliga rummet, så svarar vänstern med dialoger och kunskapshöjande insatser. Stockholmarna behöver inte fler genusseminarier. De behöver bättre belysning, fler ordningsvakter, renare miljöer och en politik som sätter trygghet före marxistiska teorier. Samtidigt väljer vänsterstyret, trots alla fina ord, att tillmötesgå hederskultur och normer när det kommer till att könssegregerad simtider för män och kvinnor i stadens badhus.

Kristdemokraterna vill se en handlingsplan för jämställdhet som på ett tydligare sätt identifierar de hindren som faktiskt begränsar män och kvinnor i vardagen från att leva fria och självständiga liv. För att nämna några konkreta exempel hade vi velat se tydligare mål och arbetssätt kopplat till bland annat arbetet med att motverka kriminaliteten, otryggheten och för att stärka stödet till brottsoffer. Det hade också kunnat handla mer om skolans ansvar i att motverka psykisk ohälsa och ätstörningar, som drabbar många unga flickor. Det hade kunnat lyfta fram arbetsmarknadsnämndens och socialnämndens arbete med att minska kvinnors sjukskrivningar och underlätta för nyblivna mammor.

Förslaget till handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 är rikt på ideologiska termer –men desto fattigare på praktiska arbetssätt kopplade till konkreta utmaningar.

Reservation av Johan Brege m.fl. (M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna. Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala Överförmyndarnämnden frågar, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning.

Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem.

För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig. Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation av Hanna Wistrand (L)

1. Att återremittera ärendet.

2. Att därutöver anföra.

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer. Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument. Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av. En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå Bromma stadsdelsnämnd detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner. Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar

ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Reservation av Mattias Keresztesi m.fl. (M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföras:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna. Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning. Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också tillräckliga verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck.

För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas.

Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Särskilt uttalande av Findel Madison (SD)

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas.

Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen.

Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmakttssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt

förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar.

Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i såväl all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppgifterna, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation av Peter Backlund (L)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att därutöver anföra.

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer.

Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument.

Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av.

En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är *inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner.*

Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Reservation av Gustav Johansson m.fl. (M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföras:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot

kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning.

Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem.

För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig.

Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Särskilt uttalande av Emelie Wassermann (SD)

Sverigedemokraterna konstaterar att handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 innehåller höga ambitioner, men präglas av en alltför omfattande och abstrakt styrning som riskerar att få begränsad faktisk effekt i verksamheterna.

Planen ställer långtgående krav på att jämställdhetsperspektiv, analyser och normkritiska arbetssätt ska genomsyra samtliga delar av stadens verksamhet. Samtidigt saknas tydliga prioriteringar, konkreta åtgärder och mätbara resultat som gör det möjligt att följa upp vilka förbättringar som faktiskt uppnås för stockholmarna.

Sverigedemokraterna ser en risk i att ytterligare styrdokument av denna karaktär leder till ökad administration och mer omfattande processer, snarare än till förbättringar i kärnverksamheterna. Tid och resurser riskerar att tas från verksamheter som förskola, socialtjänst och äldreomsorg, där behoven redan i dag är stora.

Vidare fokuserar handlingsplanen i hög grad på normer och perspektiv, medan konkreta samhällsproblem som otrygghet, bristande studiero i skolan och kvaliteten i omsorgen inte ges motsvarande tyngd. Det riskerar att skapa en obalans mellan politiska ambitioner och de faktiska utmaningar som invånarna möter i sin vardag.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete i första hand ska prioritera kärnuppdraget och insatser som ger tydlig effekt för invånarnas trygghet, livskvalitet och välfärd. Mot denna bakgrund är vi kritiska till handlingsplanens omfattning, inriktning och brist på konkretion.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation av Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra:

För våra partier handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet.

Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder. Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument.

Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna. Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs.

Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning. Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser.

Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem.

För våra partier är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig. Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Särskilt uttalande av Leif Söderström (SD)

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas.

Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen. Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmaktssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter. Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar. Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppgifterna, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete. Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation av Johan Nilsson m.fl. (M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med

funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning. Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser.

Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem.

För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig. Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Reservation av Robin Nilsen (L)

1. Att avslå förvaltningens förslag.
2. Att därutöver anföras.

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer. Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument. Det finns exempelvis ett uttalat behov av 'stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning'. Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av. En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte 'tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter'. Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner. Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning."

Särskilt uttalande av Henrik Åkerlund (SD)

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas.

Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen. Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmaktssystem ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Saad Gourrada (C)

Centerpartiet ser positivt på arbetet för utökad jämställdhet, men vill samtidigt betona vikten av att insatserna leder till konkreta resultat i verksamheterna. Arbetet bör i högre grad fokusera på individens behov och undvika att skapa onödig administration genom omfattande analyskrav.

Centerpartiet vill därför understryka vikten av att jämställdhetsarbetet utformas effektivt och med tydlig koppling till faktiska förbättringar för stadens invånare

Särskilt uttalande av Pär Gustavsson (SD)

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas. Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen.

Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmakttssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar. Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppdraget, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön

Järva stadsdelsnämnd

Reservation av Ole-Jörgen Persson m.fl. (M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga

förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning.

Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem.

För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig.

Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Särskilt uttalande av Robert Westerlund (SD)

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas. Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen.

Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmaktssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar.

Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppgifterna, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation av Charlotta Schenholm (L)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att därutöver anföra.

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer.

Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument.

Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av.

En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt

genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner. Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Reservation av Henrik Sjölander m.fl. (M)

1. att delvis godkänna förslag till beslut; och
2. att därutöver anföra följande:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi bedömer att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig

utsträckning. Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem.

För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig. Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Reservation av Liliane Åkerlund (SD)

1. Kungsholmens stadsdelsnämnd bifaller delvis tjänsteutlåtandet
2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas.

Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen. Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmaktsystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar.

Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppgifterna, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Reservation av Petra Gardos Ek m.fl. (M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföras:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning.

Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem.

För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig.

Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Reservation av Anders Lindman (SD)

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföras följande:

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas. Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen.

Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmaktssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar.

Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt inom i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppgdraget, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation av Gunnar Caperius (C) och Lena Kling (L)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att därutöver anföra:

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna och Centerpartiet delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer.

Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument. Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ. Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av. En annan

central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner. Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Reservation av Johan Brege m.fl. (M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till

stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning.

Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem. För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig.

Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Särskilt uttalande av Maria Sawon (SD)

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas. Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen.

Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmakttssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar.

Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppdraget, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation av Sophia Granswed Baat m.fl. (M) och Alice Vestlin (C)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföras:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning. Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning.

För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig. Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Särskilt uttalande av Tapani Juntunen m.fl. (SD)

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas. Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen.

Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmakttssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att

stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar. Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppgifterna, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Södermalm stadsdelsnämnd

Reservation av Jonas Nilsson m.fl. (M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföras: För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem.

Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning.

Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade

badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem.

För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig. Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Reservation av Anne-Lie Elfvén (L) och Lars Rottem Krangnes (C)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att därutöver anföras.

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer.

Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument. Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas.

Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av. En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt. Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående.

Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs. Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner. Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Särskilt uttalande av Martin Westmont (SD)

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas.

Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen. Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmakttssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar. Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i stort sett i all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnuppdraget, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön